

V I E N Y B Ė

1886 ★ OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER IN THE WORLD ★ 1984

98 M. 9 N.

192 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

1984 M. LIEPOS [JULY] 15 D.

Telephone
(212) 277-7257

50 CENTŲ

NUOTAIKINGA LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

EDVARDAS ŠULAITIS

Septintoji laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventė Richfield Koliziejuje, nepertoliausia Clevelando, buvo didingas masinis renginys, kokių išėivijoje maža bepasitaiko. Ši kartą jis dar ypatingesnis, kadangi jį techniškai rengė nelabai didelė Clevelando lietuvių kolonija. Žinant, jog visos anksčiau vykusios panašios šventės būdavo Chicaguje, pirmasis bandymas tautinių šokių šventę surengti kitur pavyko — jis sutraukė 2 tūkstančius šokėjų ir apie 7 tūkstančius publikos.

Pati tautinių šokių programa buvo liepos 1 d. popietę apie 50 mylių nuo Clevelando esančiame Richfield miestelio Koliziejuje, naujai pastatytoje, modernioje ir talpioje (talpina 17,000 žiūrovų) sporto arenoje. Tačiau su šia švente susiję renginiai buvo pradėti šeštadienio vakare. Lietuvių Dievo Motinos šventovės sodelyje Clevelande vyko oficialus šventės atidarymas, o po jo — susipažinimo vakaras Public Auditorijoje Cleveland miesto centre. Sekmadienį prieš pietus buvo laikomos lietuviškos pamaldos katalikams ir evangelikams įvairiose miesto dalyse bei priemiesčiuose. Po tautinių šokių programos buvo du atskiri banketai vyresniesiems ir jaunimui.

Ilgas šokėjų paradas

Tautinių šokių šventė pradėta šokėjų parada Koliziejuje. Čia pražygiavo apie 50 grupių, kurių tarpe buvo ir šokėjai iš V. Vokietijos (Vasario 16-osios gimnazijos mokiniai), Argentinos ir Brazilijos. Šokėjai iš užjūrio susilaukė didelių publikos plojimų.

Prieš tai dar buvo įneštos tų valstybių, iš kurių šokėjai buvo atvykę, prie jų prijungiant ir Lietuvos, vėliavos. Ši kartą matėsi naujų tautinių šokių grupių, būta ir senųjų ateivių prieauglio šokėjų iš Pensilvanijos valstijos.

Šokėjai žygiavo grojant Algio Modesto diriguotam orkestrui, o šokėjų parada priėmė šokių direktorė Jadvyga Reginienė.

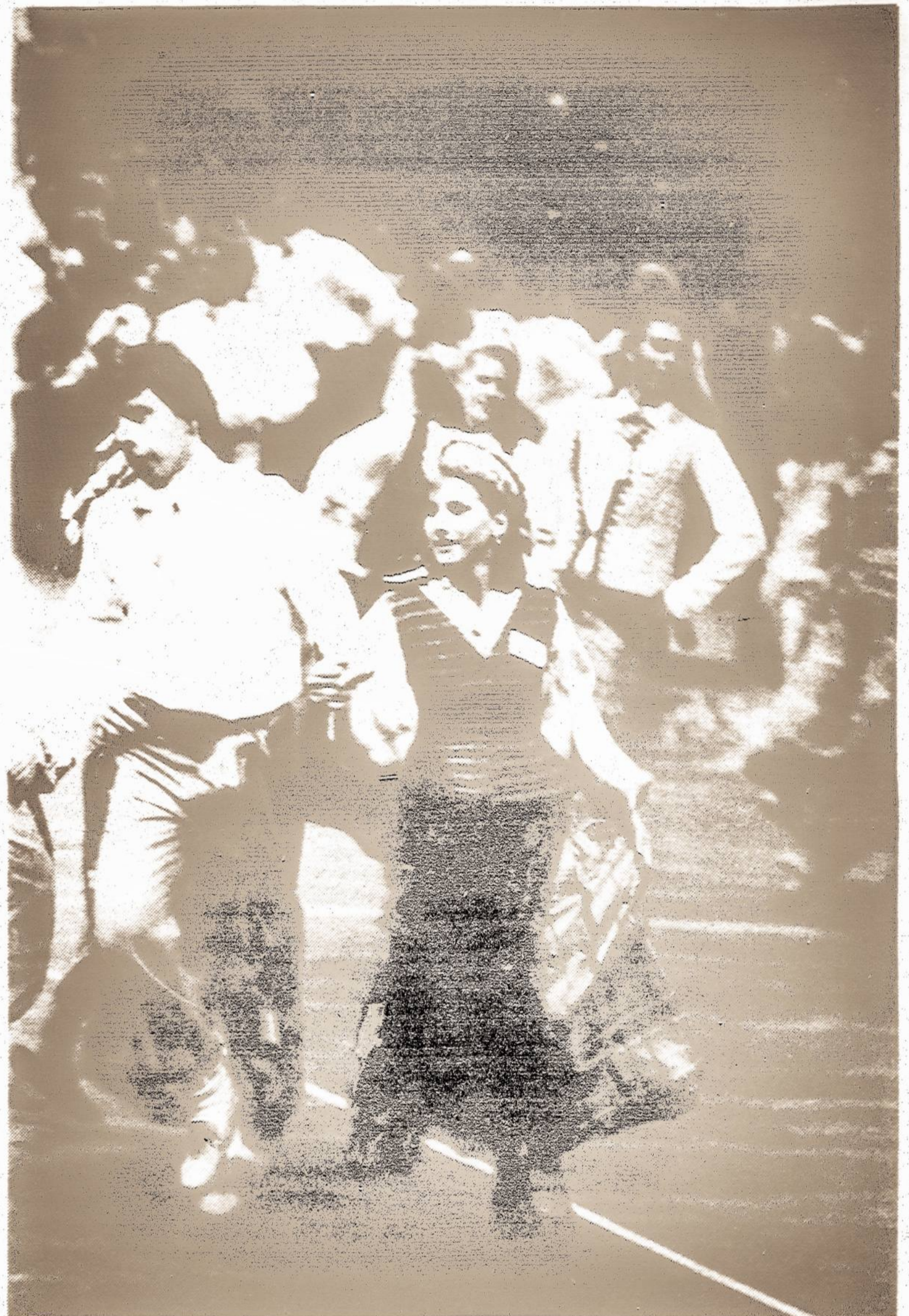
Šventę atidarė jos rengimo komiteto pirmininkas, kuris kartu yra ir JAV LB Krašto valdybos pirmininkas dr. Antanas Butkus. Tada sugiedoti JAV, Kanados ir Lietuvos himnai, kuriuos atliko orkestras ir choras, diriguojamas Šventės vyriausio muzikos vadovo Algio Modesto, Šventės chorų direktorium buvo Bronius Kazėnas.

Sveikino JAV prezidentas Ronald Reagan

Pristatant estradoje sėdinčius garbės svečius, per mikrofonus prabilo prez. Ronald Reagan, kurio žodis per nežinia kieno kaltę įsiterpė nenumatytu laiku, o taip pat ir techniškai buvo labai prastai perduotas, nes programos pradžioje silpnai veikė mikrofonai.

Prezidentas savo kalboje apgailestavo, kad jis ir jo žmona Nancy negali asmeniškai šventėje dalyvauti. Jis pažymėjo, jog neseniai pasirašė Baltų Dienos proklamaciją, kuria birželio 14-ąją paskelbė kaip "Baltic Freedom Day".

Prezidentas ypatingai sveikino iš kitų valstybių suvažiavusiuosius dalyvius ir visiems susirinkusiems palinkėjo geros kloties. Kelis kartus paminėjo ir rengimo komiteto pirm. dr. Butkaus pavarde.

Detalė iš Septintosios Lietuvių Tautinių Šokių Šventės, kurioje dalyvavo apie du tūkstančiai šokėjų.
S. Narkėliūnaitės nuotr.

Gaila, kad ši kalba, kuri turėjo būti gana iškilmingu punktu, daugelio nebuvo reikiamai išgirsta ir suprasta.

Buvo ir eilė kitų sveikintojų, kurie programos įžangą ištesė beveik iki valandos laiko. Sveikino Lietuvos atstovas prie Švento Sosto St. Lozoraitis, jaunas, PLB valdybos pirm. V. Kamantas, VLIKo pirm. dr. K. Bobelis. Iš aukštesnių amerikiečių pareigūnų niekas garbės tribūnoje nedalyvavo ir nesveikino. Pažadėjęs atvykti Clevelando miesto meras George Voinovich, taip pat nepasirodė, o tik atsiuntė eilinių pareigūnų. Taip pat neatvyko spaudoje ilgai ir plačiai garsinta šventės programos pravedėja aktorė Jūratė Nausėdaitė-Ann Jillian, nepranešant — kas su ja atsitiko. Todėl pasikeisdamos programą pravedė Dalia Orantaitė ir Janina Litvinienė.

Kuomet žiūrovai ilgos išanginės dalies buvo jau gerokai nuvarginti, buvo pradėta pati šokių programa.

(iš viso buvo 4 grupės — studentų, jaunių, vaikų ir veteranų) su orkestru ir choro palyda sušokusi Žilviti — vieną iš gamtą imituojančių šokių. Šiame šokyje, kaip programiniame leidinyje pažymėta, vyrauja lengvas bėgimo žingsnis, pyrimo judesys, vaizduojant liaunų žilvičio šakelių siūbavimą, svyravimą.

Studentai dar sušoko Virkijietį ir Juodąjį Jonkelį. Tada estradoje pasirodė veteranai, kurie pademonstravo Jievaro tiltą ir Karklus. Veteranus pakeitė jaunieji sušoko Grybus ir Kubilą. Tuomet žiūrovai pamatė Kepurinę, kurią sušoko studentų grupės merginos, o pirmoji programos dalis buvo užbaigta visų studentų atliekamu Cigonėliu ir Malūnu.

Vaikų šokiai

Po pertraukos į salę išygiavo vaikų grupės, kurios tuoj pat čia parodė Voveraitę, Žvejų polką ir šiam dideliame būry. Tada studentų grupės mergaitės sušoko vieną populiariausių mūsų šokių — Blez-

Iškilmėmis "Rūpintojėlio" paminklo sodelyje oficialiai prasidėjo Septintoji Tautinių Šokių Šventė. Priekyje: jos organizatorių atstovai — Ingrida

Vienybė is published twice a month at 192 Highland Boulevard, Brooklyn, N. Y. 11207. Second Class postage paid at Brooklyn, N. Y. Postmaster: Send address changes to Vienybė, 192 Highland Boulevard, Brooklyn, N. Y. 11207.

Subscription per year \$10.00. By First-Class mail \$25.00.

Staff: Editor: Jonas Valaitis; Business Manager and Photo editor: Joseph N. Tysliava; Layout: Edmund Vaičiulis; Composition: Anne Waivada.

Contributing editors and writers: Dr. Algirdas Budreckis, Demie Jonaitis, Charles P. Kal, Jonas Kiznis, Juozas Kreivėnas, Salomeja Narkeliūnaite, Edvardas Sulaitis, Vytautas Zalatorius.

TARPTAUTINIO PAŠTŲ KONGRESO TIKSLAS PALENGVINTI PAŠTU SIUNTIMĄ I TARYBŲ SAJUNGA

Tarptautinės paštų sąjungos kongresas prasidėjo Hamburge, Vakarų Vokietijoje birželio 18 d., ir posėdžiaus 45 dienas.

Tarptautinė žmogaus teisėms komisija paruošė dokumentuotą pareiškimą apie Tarybų Sąjungos prasižengimus prieš tarptautines pašto taisykles. Tarybinis paštas kaltinamas: cenzūra, konfiskavimu ir grąžinimu pašto siuntinių, sudarymu "juodų sąrašų" tarybiniais piliečiams, kuriems neleidžiama iš užsienio gauti siuntinių, panaudojimu paštų aparato policijos tikslams, klausymu ir persekiojimu telefoninių pasikalbėjimų, juos nutraukiant, jei tarybinei valdžiai pokalbis nepageidaujamas, vengimu oficialių paaiškinimų dėl Vakarų piliečių skundų, atsisakymu siuntėjui atlyginti, jei siuntinys ar sužalojamas ar dingsta.

Komisija dokumentacijai sutelkė įvairių įrodymų: grįžę iš Tarybų Sąjungos laišku, Sovietų pašto pasityčiojimo kopijos, atsakant į vakariečių klausimus, Vnešposiltorgo laišku Vakarų firmom, kur reikalaujama persiuntimui nepriimti siuntinių iš nurodytų vakariečių, gausybė propagandinių skelbimų tarybinuose paštų skyriuose.

☆ ☆ ☆

Tarptautinė žmogaus teisėms komisija yra numaciusi tą visą dokumentaciją pateikti Kongreso sekretariatui ir visus Kongreso dalyvius supažindinti su ten išdėstytais faktais. Komisija taip pat yra nutarusi kreiptis į Kongresą su pasiūlymu Tarybų Sąjungą pašalinti iš Tarptautinės paštų sąjungos dėl tokių nuolatinių, sistemingai vykdomų tarptautinių pašto normų pažeidimų, kol ji neperstos savavaliauti, kol nepakeis apribojimo siuntimui literatūros į SSSR, maisto ir kitų produkcijos gaminių, kol ji liausis trukdymus telefoniniams pasikalbėjimams ir trukdymus radijo siuntoms.

Komisija kreipiasi į visus Europos ir Amerikos gyventojus ir išvykusius iš Tarybų S-gos žmones, prašydama savo skundus, pareiškimus, protestus siųsti tiesiog Kongreso sekretariatui:

XIX WELTPOSTKONGRESS Sekretariat
Congress Centrum, D-2000 HAMBURG 1

Siųsdamas laišką ar siuntinį į Tarybų Sąjungą į Kongreso sekretariatą gali kreiptis kiekvienas. Kongresas lietuviams, kaip ir visiems kitiems, yra aktualus.

LITUANISTIKOS KURSAI RUGPJŪČIO 5-19 D. PRIE AKRON, OHIO

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Ryšių Centro Seminarų Komisija praneša, kad Lituanistikos vienuoliktasis seminaras įvyks 1984 rugpjūčio 5-19 dienomis "Loyola of the Lakes" amerikiečių jėzuitų rekolekcijų namuose, netoli Akrono, Ohio. Vieta nuošali, bet lengvai pasiekiami sausumos ir oro keliais. Namai aprūpinti visais bendrabučio patogumais. Jis skiriamas vidurinį mokslą baigusiam, universitetinio lygio kursus lankyti pasirengusiam jaunimui, kuris laisvai kalba, rašo ir skaito lietuviškai. Ypač skatinami dalyvauti aukštąjį mokslą baigusieji, jaunosios kartos profesionalai, net ir šeimas sukūrę.

Per pastaruosius dešimtį metų seminaruose pateikta 42 skirtingų kursų, įskaitant lietuvių kalbos gramatikos pagrindus, kalbos kultūrą, kirčiavimą, fonologiją, rašybą, vertimų mokslą, lietuvių prozą, poeziją, literatūros semiotiką, kritiką, lietuvių mitologiją, proistorę, senosios Lietuvos valstybės istoriją, tautinį atgimimą, dvidešimtojo amžiaus Lietuvos politinę, ekonominę ir socialinę raidą, fizinę aplinką, lietuvių kultūros istoriją ir daug kitų.

Seminaruose yra dėstę 25 lektoriai, jų tarpe lingvistai, literatai, rašytojai, archeologai, istorikai, sociologai, ekologijos, ekonomikos bei politinių mokslų specialistai. Dauguma jų dėstę arba dėsto JAV bei Kanados aukštosiose mokyklose. Seminarui jie skiria laisvalaikį, ir už tai negauna jokio finansinio atlyginimo.

Vienuoliktosio seminaro programa skirstoma į tris pagrindines sritis: lietuvių kalbą, literatūrą ir istoriją. Dalyviai pasirinks iš 12 kursų ir privalės lankyti mažiausia keturiuose, bent po vieną viršminėtų sričių.

Seminaro metu veiks biblioteka bei knygynas, kur bus galima išgyti kursams vadovėlius ir kitus leidinius. Vakaraus numatytos įvairios programos, bet daugiausia laiko bus skiriama studijoms.

Kodėl juodosios rasės žmonės negali sugyventi su baltaisiais?

Iš praeities žinomi faktai, kaip Chicagos merė Jane Byrne vadavo Chicagos miestui — ji stengėsi sustiprinti demokratų partiją tarp baltųjų ir juodųjų; ji nuoširdžiai buvo pasirengusi įvykdyti ir sujungti visus į vieną stiprią demokratų partiją.

Jane Byrne paskyrė kelis juodukus aukštoms pareigoms su didelėmis algomis ir atsakomybėmis. Ji galvojo, kad tie stambūs juodosios rasės politikai laikysis bendrų demokratijos principų, bet...

Merė Byrne išlaikė savo pasižadėjimus, manydama, kad ir juodukų vadai laikysis tų susitarimų vieninčiai bendrai dirbti. Bet... pastarieji tų susitarimų nesilaikė.

Dabartinis Chicagos meras Washington pirmasis pradėjo kovoti prieš balstosios rasės žmones! Pirmiausia, jis atleido iš tarnybų patyrusius baltuosius aukštus pareigūnus, o jų vieton paskyrė juodukus, — svarbiausia — visai nepatyrusius! Pz., balandžio 13 d. Washingtonas, minėdamas vienerių metų darbuotę ir nuveiktus darbus, smarkiai pasigyrė, kad jis būsiąs Chicagos miesto meru 20 metų laikotarpyje! Iš tikrųjų dauguma čikagiečių mano, kad dabartiniam merui pakaks vieno termino...

Panagrinėkim mero Washington Chicagos miestui atliktuosius dar-

bus. Pirmiausia, jis moka pasigirti. Antra, jis moka Baltuosius pareigūnus neteisingai apkaltinti, sakydamas, kad jam buvusieji pareigūnai paliko neteisingų skolų. Tačiau, tai tikrinant — jam reikėjo prisipažinti, kad jis pats neturi patyrimo būti Chicagos meru... Trečia, meras siūlo padidinti nekilnojamojo turto taksą. Jei tai pasisektų, tai Chicagos miestą ištiktų ekonominė krizė.

Kadangi Chicagos miesto taryboje yra trys drąsūs aldermanai — Roman Puchinski, Howard M. Burke, Edward R. Vrdolyak, Mike Madigan, (Springfielde), griežtai priešinosi šiame projektui, todėl manau, kad minėtieji taksai nebus padidinti, kol šie keturi vadovai baltajai rasei tebetarna.

Išvadoje reikia pastebėti, kad visoms Chicagoje esančioms etniškoms grupėms reikėtų susijungti į vieną stiprią koaliciją ir viešai išeiti kovon prieš rasizmo vadus. Kitos išeities nėra, nes meras Washington per greitai arogantiškai pareiškė, kad buvęs Chicagos superintendantas ir kiti baltieji pareigūnai būsią išmesti, jei jis bus meru rinktas. Savo pažadą Washingtonas įvykdė, atleisdamas iš tarnybos patyrusį superintendantą, o jo vieton paskyrė nepatyrusį juoduką...

Charles P. Kal

Seminaro mokestis vienam asmeniui \$310. Įskaitoma maistas, patalynė, kai kurios mokymosi priemonės ir registracijos mokestis. Dėl finansinių sunkumų nepajėgią užsimokėti asmeniškai kreipiasi į stipendijų fondus (sąrašas rašinio pabaigoje). Pilnas mokestis turi būti sumokėtas Seminaro pirmąją dieną, nepaisant su fondais susitarimo.

Dalyviai renkasi sekmadienį, rugpjūčio 5 po pietų ir skirstosi rugpjūčio 19 prieš pietus. Susisiekimo iš autobusų stoties arba aerouosto ieškantys anketoje pažymi atvykimo laiką, vietą ir skrydžio ar autobuso numerį. Kitu atveju rengėjai pasitikimo neužtikrina.

Seminarui registruojamasi tik dviem savaitėm pasiunčiant užpildytą anketą ir \$30 registracijos mokestį Seminaro komisijai. Dalyvių skaičius ribojamas 35. Pirmenybė suteikiama tiems, kurių anketos pirma pasiekia Seminaro komisiją. Susidarius didesniam interesantų skaičiui, likusieji įrašomi į laukiančiųjų sąrašą, jeigu to anketoje pageidauja. Dalyviams pasiunčiamas priėmimo patvirtinimas ir "Seminaro vadovas", kuriame plačiau pranešama apie eigą, tvarką ir t. t.

Lituanistikos seminaras inkorporuotas Illinois valstijoje pelno nesiekiantis vienetas, veikiantis Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos ryšių centro apimtyje. Seminaro direktorių tarybą sudaro Rita Bureikaitė (PLJS Valdybos atstovė), Rita Dapkutė (Seminaro studentų rinkta atstovė), Rima Janulevičiūtė (Pedagoginio lituanistikos instituto atstovė), Violeta Kelertienė (Seminaro lektorių rinkta atstovė), Linas Simonaitis (Seminarų studentų rinktas atstovas), Regina Stančikaitė (PLJS Valdybos atstovė) ir Juozas Vaišnys, SJ (Seminaro lektorių rinktas atstovas).

Ruošos darbus atlieka komisija, kuriai vadovauja Mindaugas Pleškys. Kiti nariai: Gintaras Aukštuolis, Rūta Nainytė-Sušinskienė, Emilija ir Romas Sakadolskiai.

Korespondenciniai nariai: Rasa Kaminskaitė-Avižienienė, Linas Rimkus ir Vaiva Vėbraiūtė.

Lituanistinių kursų programa LIETUVIŲ KALBA

Pirmą kartą atvykstantieji pageidaujami registruotis mažiausiai vienam iš pirmųjų dviejų kursų. Visiems rekomenduojama registruotis daugiau negu vienam kalbos kursui.

Gramatikos pradžios—Mykolas Druga

Trumpa, bet intensyvi morfologijos (kalbos dalių) mokslo ir sintaksės (sakinio dalių mokslo) apžvalga. Daug pratimų. Tikslas — išmokyti kursantą parašyti ir išnagrinti taisyklingą lietuvišką sakinį.

Lietuvių kalbos kultūra—Juozas Vaišnys, SJ

Taisyklinga rašybą ir skyrybą. Nevartotini žodžiai ir posakiai. Linksnių, prielinksnių ir priešdėlių vartojimo klaidos. Dažniau pasitaikančių kirčiavimo klaidų taisymas. Dėstymo metodas: įvairūs rašomieji darbai klasėje ir namie; tų darbų nagrinėjimas ir taisymas klasėje, nurodant svarbiausias rašybos ir skyrybos taisykles.

Nukelta į 8 psl.

NUOTAIKINGA LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Atkelta iš 1 psl.

dingelę, o kartu su tos grupės vaikais, dar šoko Audėjelę, Aštuonytį ir Ratelių pyne.

Tada jaunieji sutrypė 2 šokius — Tabalą ir Jaunystės šokį, o veteranų grupė — žemaitišką kadrilių, pavadintą vardu "Kalatinis", o prie jo dar pridėjo labai seną šokį — Klumpakojį. Paskutiniu šokių programos numeriu buvo studentų šokėjų grupės atlikta Pasiutpolkė.

Vėl kalbos ir dainos

Visiems šokėjams pripildžius Koliziejaus grindis, uždarymo žodį tarė Lietuvių Tautinių šokių Instituto pirm. Galina Gobienė. Taip pat dar kalbėjo Kanados LB Krašto valdybos pirmininkas Algis Pacevičius.

Cia dar buvo perskaityta malda ir padainuotas B. Budriūno kūrinys — O Nemune. Šis programos punktas linksmų šokių programos pabaigai vargu ar betiko — juk normaliai meldžiamasi prieš pradėdant darbą. Tada buvo išneštos vėliavos ir šokėjai, jau gana padrikai, iš salės išėjo.

Kritiški vertinimai

Kaip masinis, dvasių pagaunantis renginys, ši tautinių šokių šventė pasisekė gerai. Tačiau ją meniškai, kultūriniai įvykiu nelengva vertinti. Bendrai, jos lygis nebuvo aukštas, šokių atlikimas — vos vidutiniškas. Kai kurios grupės bei šokėjai buvo pasiruošę neblogai, tačiau akį rėžė tie, kurie atvyko mažai pasiruošę. Žinoma, rengėjų tikslas buvo suburti kuo daugiau šokėjų. Tačiau nuo to, jau iš anksto buvo galima pramatyti, kad nukentės kokybė. Ypatingai vaikai šokėjai buvo prastai paruošti ir kažin ar juos ateityje iš viso vertėtų rodyti, nes vien tik apvilkus tautinius drabužius, dar šokėju netampama (gaila, jog tokių būta ir vyresniųjų grupėse).

Labai prastai nuskambėjo apie 200 balsų choras, kurių net nelabai buvo galima ir girdėti. Labai didele liame ir aukštame Koliziejaus pataste dainininkų dainos žodžiai pranyko.

Publikos skaičius, atrodo, rengėjų viltis patenkino. Sunku buvo tikėtis, jog į tolimuosius Clevelando apylinkių laukus susirinks 7 tūkstančiai žiūrovų. Tačiau publika neapvyklė: ji suvažiavo net ir iš tolimiausių JAV ir Kanados kampelių. Atrodo, būta daug ir nelietu-

viškai kalbančių, ko Chicagoje mažiau sutikdavome.

Žinoma, lietuvių publika į Clevelandą susirinko ne vien tik tautinių šokių pasižiūrėti, bet labiau susitikti pažįstamų, "pasižmonėti". Šis aspektas yra tapęs pagrindine masinių renginių pasisekimo priežastimi. Į Public Auditorijoje įvykusį "susipažinimo vakarą" atsilankė 3,000 žmonių, ko nematydavome nė Chicagoje, nes joje tokios didelės salės rengėjai nepajėgdavo išsinuomot.

Į šventės uždaramąjį banketą pritrūko bilietų, Lietuvių Namuose — valgykloje ir prie baro buvo eilių eilės. Pamaldose — irgi minios žmonių. Ir visur tautiečiai žvalgėsi į šonus — ar nepamatys senų pažįstamų, ar nepasiseks užmegzti naujų pažinčių...

Šventės leidinys

Šventei atžymėti išleista didoko formato 224 puslapių turinti knyga. Šiame A. Nako redaguotame leidinyje sudėta įvairių didesnių ir mažesnių pareigūnų sveikinimų; pati programinė dalis, keli apžvalginiai rašiniai, aprašymai apie dalyvaujančias grupes, visokių šventės pareigūnų nuotraukos, na ir nemaža skelbimų.

Šis leidinys nesiskiria nuo anksčiau buvusiųjų, nes sekama sena "tradicija". Vis negalima atsikratyti tų nelemtų sveikintojų fotografiniu būdu perduotų sveikinimų. Tai tik popieriaus gadinimas ir svarbesniųjų sveikintojų nužeminimas, kuomet matai prez. Ronald Reagano draugystėje visai nežymių tautiečių sveikinimus... Juos, žinoma, būtų galima įdėti, bet jų žodžiams skiriant ne visą, o aštuntadalį puslapio (tekstus perrenkant, o nefotografuojant jų sveikinimų apytuščius lapus).

Šventės dienomis veikė kelios parodos. Lietuvių Namuose vyko dail. Aldonos Totoraitienės paroda, o Dievo Motinos parapijos mažojoje salėje — Jaunųjų menininkų paroda. Šioje savo darbus buvo išstatę: Daiva Blynaitė, Saulius Kaunas, Albertas Sušinskas ir Tomas Kijauskas (pirmieji trys pasirodė su fotografijomis, o paskutinysis — su dailės darbais, pieštais anglimi ir pastelėmis).

Tautinių šokių šventėje susitiko lietuviai republikonai iš k. i d.: Anatolius Milunas, Jonas Talandis, Milunienė ir svečias Stasys Lozoraitis, jr., Lietuvos atstovas prie Vatikano ir diplomatas Washingtonė.

Jono Urbono nuotrauka

1984 TOURS TO LITHUANIA

10-18 Day Tours Including 11 Days in Lithuania

18 DAYS — LITHUANIA, RUSSIA & FINLAND

Tour #814B: August 14 — August 31 ..... \$1,999
Itinerary: 11 days Lithuania, 2 Moscow, 2 Leningrad
2 Helsinki
FINNAIR via JFK

17 DAYS — LITHUANIA, POLAND, LATVIA & GERMANY

Tour #918B: September 18 — October 4 ..... \$1,829
Itinerary: 6 days Vilnius, 4 Riga, 3 Warsaw, 1 Frankfurt
LUFTHANSA via JFK & Boston

12 DAYS — LITHUANIA, POLAND & GERMANY

* Tour #807: August 7 — August 18 ..... \$1,649
Tour #918A: September 18 — September 29 ..... \$1,489
Itinerary: 6 days Vilnius, 3 Warsaw, 1 Frankfurt
LUFTHANSA via JFK & Boston

*OBERAMMERGAU & MUNICH (five day optional tour) - \$439.

12 DAYS — LITHUANIA, RUSSIA & FINLAND

Tour #814A: August 14 — August 25 ..... \$1,639
Tour #904: September 4 — September 15 ..... \$1,639
Tour #101: October 1 — October 12 ..... \$1,289
Itinerary: 6 days Vilnius, 2 Moscow, 2 Leningrad, 1 Helsinki
FINNAIR via JFK

10 DAYS — LITHUANIA & FINLAND

Tour #917: September 17 — September 26 ..... \$1,259
Itinerary: 6 days Vilnius, 2 Helsinki
FINNAIR via JFK

For brochures and detailed information, please contact:

BALTIC TOURS
293 Auburn Street
Newton, MA 02166
(617) 965-8080 or
(617) 969-1190

Tautinių šokių šventės bankete susitiko ir Vieniybės bendradarbiai. Iš k. i d.: Vytautas Zalatorius, Demie Jonaitienė, Salomėja Narkelūnaitė ir Edvardas Šulaitis.

J. Bikučiaus nuotr.

Rytų Lietuva lietuviškai ir angliskai

Iš istorinės patirties žinome, koki didelį vaidmenį suvaidino lietuviškasis spausdintas žodis lietuvių tautiniame atgimime bei Lietuvos valstybės atkūrimo. Tos patirties skatinama, Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga, politinėje veikloje žinoma kaip Rytų Lietuvos Rezistencinis Sąjūdis, skyrė didelį dėmesį spaudai remti, knygoms leisti ir studijoms, liečiančioms Vilniaus Krašto tautinę veiklą, kovas okupacijos metais ir už etnografines pietryčių Lietuvos žemes, į kurias visada pretenzijų reiškė ir tebereiškia lenkai ir net baltgdžiai-baltarusiai.

Toms pretenzijoms atremti 1980-aisiais metais VKLS-gos centro valdyba, vadovaujama tuometinio pirmininko dr. Jono Šalnos, išleido istorijos daktaro Algirdo Budreckio suredaguotą kolektyvinę mokslinių studijų veikalą Rytų Lietuva. Veikalui pasirodžius paaiškėjo, kad yra būtina ir antroji Rytų Lietuvos laida anglų kalboje, kad lietuvių akademinis jaunimas geriau suprastų bei pažintų lietuvių tautines problemas, siekiant Lietuvos valstybei etnografinių žemių. Taip pat būtinas reikalas suteikti galimybę kitų tautų mokslininkams pažinti teisingus reikalavimus atsikuriančios laisvos Lietuvos etnografinėms žemėms atgauti siekiuose. Tad jau tais pačiais metais įvykęs Sąjungos suvažiavimas Chicagoje įpareigojo naująją centro valdybą išleisti Rytų Lietuvos antrąją laidą anglų kalboje, pakviečiant dr. Algirdą Budreckį ir angliškąsios laidos redaktoriumi. Malonu Sąjungos nariams, angliškąsios laidos pirmiesiems remėjams ir lietuviškajai visuomenei pranešti, kad Rytų Lietuvos veikalas anglų kalba jau baigtas surinkti M. Morkūno spaustuvėje Chicagoje, ir dar šiais Kazimieriniais 1984-aisiais metais, minint Spalio Devintąją (Jaunimo Centre Chicagoje) numatomos ir jo sutiktuvės, kurias, bendromis pastangomis, organizuos VKLS-gos ir Chicagos skyriaus valdybos.

Rytų Lietuvą anglų kalba redagavo ir talkininkus pasitelkęs į anglų kalbą vertė dr. Algirdas Budreckis, dabar gyvenantis Quincy, Massachusetts, o kalbą ir korektūras peržiūrėjo Nijolė Gražulienė, gyvenanti Hazel Crest, Ill.

Tad tikimasi, kad šių žinomų intelektualų pajėgumas užtikrins Rytų Lietuvos veikalui akademinį lygį.

Dekoja už talką

Rytų Lietuvos kelyje iki "pabaigtuvių vainiko" pasitaikė daug kliūčių. Tačiau Sąjungos vadovybės ryžtas ir narių bei lietuviškosios visuomenės dosnumas nugalėjo visas kliūtis, ir Rytų Lietuva abiem lietuvių ir anglų kalbom išeina pasaulin. Veikalas tikrai pasitar-naus Vilniaus kraštui ir lietuvių tautos labui.

Šiandien negalima praeiti tydomis, nepaminėjus tų, kurie patys pirmieji savo aukomis Sąjungos pa-

stangas parėmė. VKLS-gos centro valdyba dėkinga Konstancijai Stankienei, jos sūnams Leonui ir už \$2500 auką įamžinusiems savo vyro ir tėvelio Antano Stankaus atminimą; Lietuvių Fondui, paskyrusiam tūkstantinę; Detroito Lietuvių Kultūros Klubui ir Stasio Butkaus šaulių kuopai, aukojusiems \$500 šiam vilniečių užmojiui pasiekti tikslo; Tatijanai Untulytei ir jos tėvelio Mykolo Untulio draugams, suaukojusiems \$360 velioniui įamžinti; Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Detroito skyriui už \$200 auką; Bronei Buikienei už \$100 auką įamžinusiai savo vyro Alberto atminimą ir po \$100 aukojusiems: Ričardui Estkai, Valerijonui Simkui, Benediktui Norkūnui ir vilniečių prieteliui, kanadiečiui Juozui Bataičiui, paaukojusiam \$50.

Dar pagalbos reikia

Tačiau Rytų Lietuvos "pabaigtuvių vainikui" dar vis tebereikalingos aukos. Tad Sąjungos valdyba prašo narius, jų bičiulius ir lietuviškąją visuomenę savo aukomis padėti užbaigti Rytų Lietuvos veikalo leidimą.

Aukas priima Sąjungos Spaudos Fondo vadovai: JAV-se Eugenija Bulotienė, 415 W. Goldengate Ave., Detroit, MI 48203 ir Kanadoje: Jeronimas Cicėnas, 21 Alhambra Ave., Toronto, Ont. M6R 2S4, bei visi centro valdybos nariai.

Ta pačia proga tenka painformuoti Sąjungos narius ir lietuviškąją visuomenę, kad būtų nemokamai pasiūsta Rytų Lietuvos knygų lietuviams, gyvenantiems Pietų Amerikoje, Vakarų Vokietijoje bei kituose kraštuose. Persiuntimo išlaidas apmokėjo Detroito gyvenantis taurus lietuvis Benediktas Norkūnas. Tuo pačiu ruožtu VKLS-gos centro valdyba praneša, kad Jaltos sutarties anuliavimo klausimas, taip plačiai komentuotas mūsų spaudoje, buvo svarstomas ir mūsų centro valdybos posėdyje balandžio 7 d. ir priimtas nutarimas, kad VKLS-ga, VLIK-e atstovaujama kaip Rytų Lietuvos Rezistencinis Sąjūdis, būdama viena iš VLIK-ą sudarančių grupių, savo veiklą šiuo klausimu derins su VLIKo linija, kuri jau viešai paskelbta ELTos biuletenyje, gegužės mėnesio laidos 5-ajame numeryje. VKLS-gos Centro Valdyba

VOKIETIJOJE

Reikia Vasario 16-osios gimnazijai mokytojų. Ateinantiems mokslo metams nuo rugpjūčio 27 d. reikalinga Vasario 16-osios gimnazijos mergaičių bendrabučio vedėja ir padėjėja su mokytojavimo gimnazijoje teise. Viena jų turės dėstyti anglų kalbą ir sportą. Algos bus mokamos priklausomai nuo diplomo įvertinimo tarp 2,300 ir 2,500 DM mėnesiui, įskaitant atostogas, be to — duodamas ir nemokamas butas. Gimnazijos direktoriaus adresas: Andrius Šmitas, Romuva, 6840 Lampertheim-Huettenfeld 4, West Germany.

Grupė JAV lietuvių turistų prie naujo Vilniaus viešbučio "Lietuva". Tai paradinis viešbutis, kuriame dabar apsistoja lietuvių turistai iš viso pasaulio. Moderniai įrengta ir su daugeliu patogumų "Lietuva" savo prašmatnumu prilygsta geriausiems pasaulio viešbučiams.

V. Kapočiaus nuotr.

Iš susitikimo su republikonais Detrote. Iš k. į d. Frank Stella, buv. Amerikos Tautinių grupių republikonų centrinio komiteto pirm. Lil Simon, Mich. kroatų republikonų veikėja, Mel Larsen, tautinių grupių pirm., Linas Kojelis, prezidento asistentas tautybių reikalams, Jonas Urbonas ir Saulius Anužis. L. B. republikonų veikėjai.

Jono Urbono nuotr.

LKVS Ramovė Clevelando skyriaus valdyba. Sėdi: iš k. I. Stankus, V. Januškis, F. Juodvalkis, Stovi: J. Šlapelis ir F. Navickas.

VI. Bacevičiaus nuotr.

LIETUVIAI CHICAGOJE

Pietų Amerikos šokėjų pasirodymas Chicagoje

Grįždami iš Tautinių šokių šventės Clevelande, Brazilijos ir Argentinos šokėjai buvo sustoję Chicagoje ir čia jiems paskubomis buvo suorganizuotas pasirodymas. Penktadienio (liepos 6) vakare prisipildė pilna Jaunimo Centro didžioji salė, nežiūrint, jog buvo pats atostogų laikas ir tuo metu Chicagoje didesni renginių nebūna.

Svečiai iš Pietų Amerikos davė pasisekusį koncertą, kokių retai Chicagoje bebūna. Čia abi grupės parodė lietuviškų tautinių šokių (daugumoje šoktų Clevelande), o Argentinos grupė — pridėjo dar pora argentinietiškų šokių ir populiarijį tango. Programai pajvairinti ir padainavo.

Pradėjo Birutė Jasaitienė, kuri programai vadovauti pakvietė Argentinos grupės vieną vadovų — Artūrą Kaminską. Šis Argentinos lietuvių vardu nuoširdžiai visus pasveikino, pareikšdamas, — "mes atidarysime šokių ir dainų skrynelę, jog žinotumėte, kad mes dirbame ir sielojamės dėl Lietuvos laisvės". Jis taip pat papasakojo apie Argentinos ir Brazilijos tautinių šokių grupių veiklą, o taip pat padėkojo PLB ir JAV LB vadovybėms, kurių parama įgalino šioms grupėms atvykti į Ameriką.

Jis tarė ir keletą sakinių ispaniškai, ypatingai sveikindamas Argentinos konsulą Chicagoje, kuris atvykęs į šį renginį, jame buvo matomas.

Šokių programą pradėjo Buenos Aires Inkarų šokėjai, kuriems vadovauja Juozas Pulikas (su grupe taip pat buvo atvykę kiti vadovai — Artūras Kaminskas ir Hector Katinas). Jie pradėjo sušoko Jonkelių ir Sukčių. Tada juos pakeitė Sao Paulo Nemuno grupė (ją įsteigė ir vadovauja Jonas Lukoševičius), parodydama Čigonėlių ir Ratelių Pynę.

Smagu buvo matyti du argentiniečių tautinius šokius, kuriuos pademonstravo Inkarų šokėjai, vikėdami specialius drabužius.

Antroje programos dalyje jie parodė Argentinioj kilusį Tango, kuris dabar jau žinomas visame pasaulyje. Šis šokis sukėlė, turbūt, daugiausia plojimų. Tačiau, neno-

rint išstėti ir taip jau ilgos programos, joks šokis nebuvo kartojamas, nors plojimų po daugelio šokių netrūkdavo.

Pirmos dalies pabaigai Inkarų grupės šokėja — Ana Maria Mosiejko, 19 metų mergina iš Buenos Aires, smagiai padainavo dvi lietuvių estradines dainas Mylėk ir lauk ir Tu mano saule, o taip pat ir vieną kūrinių ispaniškai. Nežiūrint, kad ji muzikos mokosi tik laisvalaikiu (reguliariai studijuoja pritaikomąjį meną), turi neblogai apvaldytą balsą ir nemažą muzikinį talentą (ji dainas palydėjo gitaros muzika).

Antroje programos dalyje pasikeisdamos pasirodė abi grupės, viena už kitą gražiau ir išradingiau demonstruodamos lietuvių tautinius šokius (viduryje dar buvo įmieštas ir argentinietiškasis Tango). Pabaigoje pasirodė Inkarų šokėjai, kurie programą užbaigė gana išpūdingai atlikdami Malūną.

• • •

Pasibaigus programai netrūko gėlių bei sveikinimų. Uždaromąjį žodį tarė LB Vidurio (Vakarų apygardos pirmininkas K. Laukaitis, kuris padėjo šokėjams ir akordeonistui, chicagiečiui Tomui Stroliai (pasižymėjusio muziko Fausto Stroliaus sūnui), o taip pat visus pakvietė į Jaunimo Centro kavinę su šokėjais pabendrauti. Čia dar ilgai skambėjo svečių iš Pietų Amerikos dainos. Atrodo, kad jie pralenkia mūsų jaunimą savo gera nuotaika, mokėjimu pramogas pajvairinti.

Gaila, jog P. Amerikos šokėjų pasirodymai nebuvo suorganizuoti kitose kolonijose. O jie tikrai būtų maloniai nustebinę Š. Amerikos lietuvius. [eš.]

Dr. Petras Vytenis Kisielius, dirbęs dvejus metus Washington, D. C. ligoninėje tolimesnę specializavimosi praktiką atlieka Northwestern ligoninių tinkle. Jis jau grįžo į Chicago ir pradėjo dirbti Children's Memorial ligoninėje, vėliau dirbs kitose ligoninėse, išgydamas chirurgo specialybę.

Atidarant "Kasos" taupymo bendrovės naujas patalpas Chicagoje Marquette Parke. Nuotraukoje šios bendrovės kai kurie vadovai su grupe lietuvių.
Z. Degučio nuotr.

Chicagoje lietuvių diena

Chicagoje tradicinė Lietuvių Diena Marquette Parke birželio 23 d. Lietuvos daiktininkų meno darbus pardavinėja Karolis Aviziemis.
Ed. Šulaičio nuotr.

Vaidas iš tradicinės Lietuvių Dienos atidarymo Chicagoje birželio 23 d. Viduryje Margučio radijo programos vedėjas Petras Petrutis.
Ed. Šulaičio nuotr.

Pristatant Dariaus ir Girėno sukurtą albumą Lietuvių Tautiniuose Namuose Chicagoje. Iš k. į d.: dabartinis Dariaus-Girėno posto komandieris D. Folsberg, leidinio redaktorius E. Jasiūnas, vicekonsulė M. Krauchūnienė ir buvęs Dariaus-Girėno veteranų posto komandieris J. Paukštis.
Z. Degučio nuotr.

Marquette Parko Lietuviai namų savininkai surengė lietuvių dieną — birželio 23 dieną Lithuanian Plaza gatvėje. Pirmininkas Zigmas Mikūzis atidarymo programą pradėjo sveikindamas susirinkusius, padėkojo už gausų dalyvavimą. Sol. Dalia Kučėnienė, publikai ir orkestrui pritariant, sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus.

Sveikinimo kalbas pasakė buvusi Chicago burmistrė Jane Byrne, sen. Frank Savickas, ald. Frank Brady, Jonas Stonkus ir kiti.

Svečių tarpe dalyvavo vysk. V. Brizgys, klebonas kun. Antanas Zakarauskas, kandidatas į sanitarinį distriktą Jonas Talandis, ir kt.

Rengėjai garsino, jog šioje Lietuvių Dienos atidarymo programoje dalyvaus aktorė J. Nausėdaitė-Ann Jillian. Tačiau ji, kaip ir Lietuvių

Tautinių šokių šventėje Clevelande, nepasirodė, nežiūrint, kad ten ji turėjo pravedti programą.

Tokie neatsakingi rengėjai, norėdami pritraukti daugiau dalyvių, labai nuvilia publiką, kurios dalies ateityje tikrai nematysime.

Domai Petrutytei Illinois Montessori draugija įteikė specialų žymenį kaip nusipelnusiai Montessori metodo auklėtojai. Žymuo įteiktas Amerikos Montessori draugijos visuotinio susirinkimo bankete birželio 23 d. Northwestern universiteto patalpose.

Mokytojų ir jaunimo studijų savaitė ruošiamą liepos 29 — rugpj. 5 d. Dainavoje. Norintieji dalyvauti registruojasi pas J. Masilionį, 4623 S. Keating Ave., Chicago, IL.

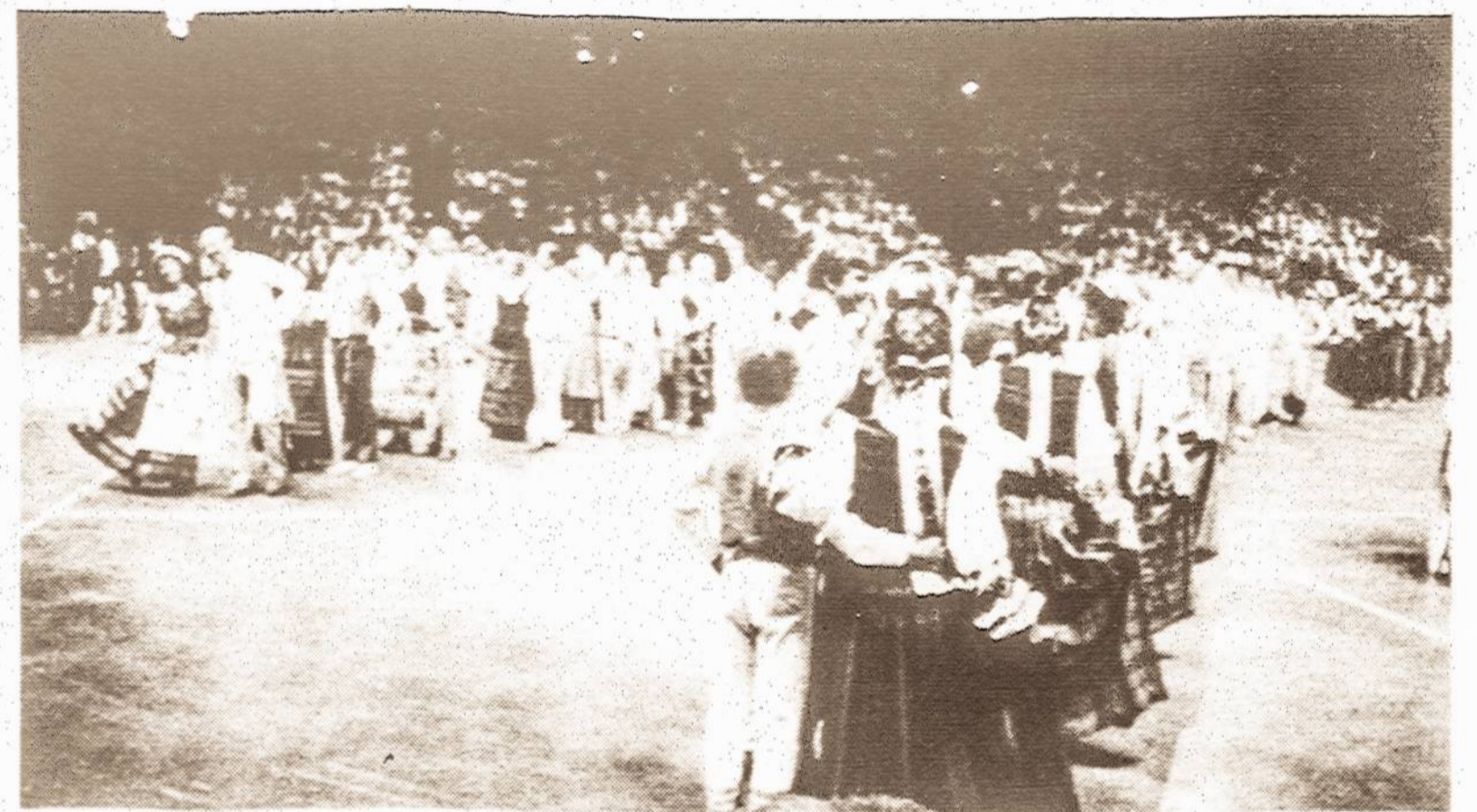
VAIZDAI IR ŽODŽIAI IŠ 7-OSIOS TAUTINIŲ ŠOKIŲ

TEKSTAS IR NUOTRAUKOS SALOMĖJOS NARKĖLIŪNAITĖS

Tai vaizdai iš Septintosios Lietuvių Tautinės Šokių Šventės 1984 m. liepos 1 d. Clevelande. Dalyvavusiems jie primins, o nedalyvavusiems parodys, kaip Richfield koliziejais arena, nelyginant ežeras, bangavo lietuviško šokio ritme. Šoko penkiasdešimt ansamblių iš JAV, Kanados, Argentinos, Brazilijos ir Vakarų Vokietijos – iš viso du tūkstančiai šokėjų.

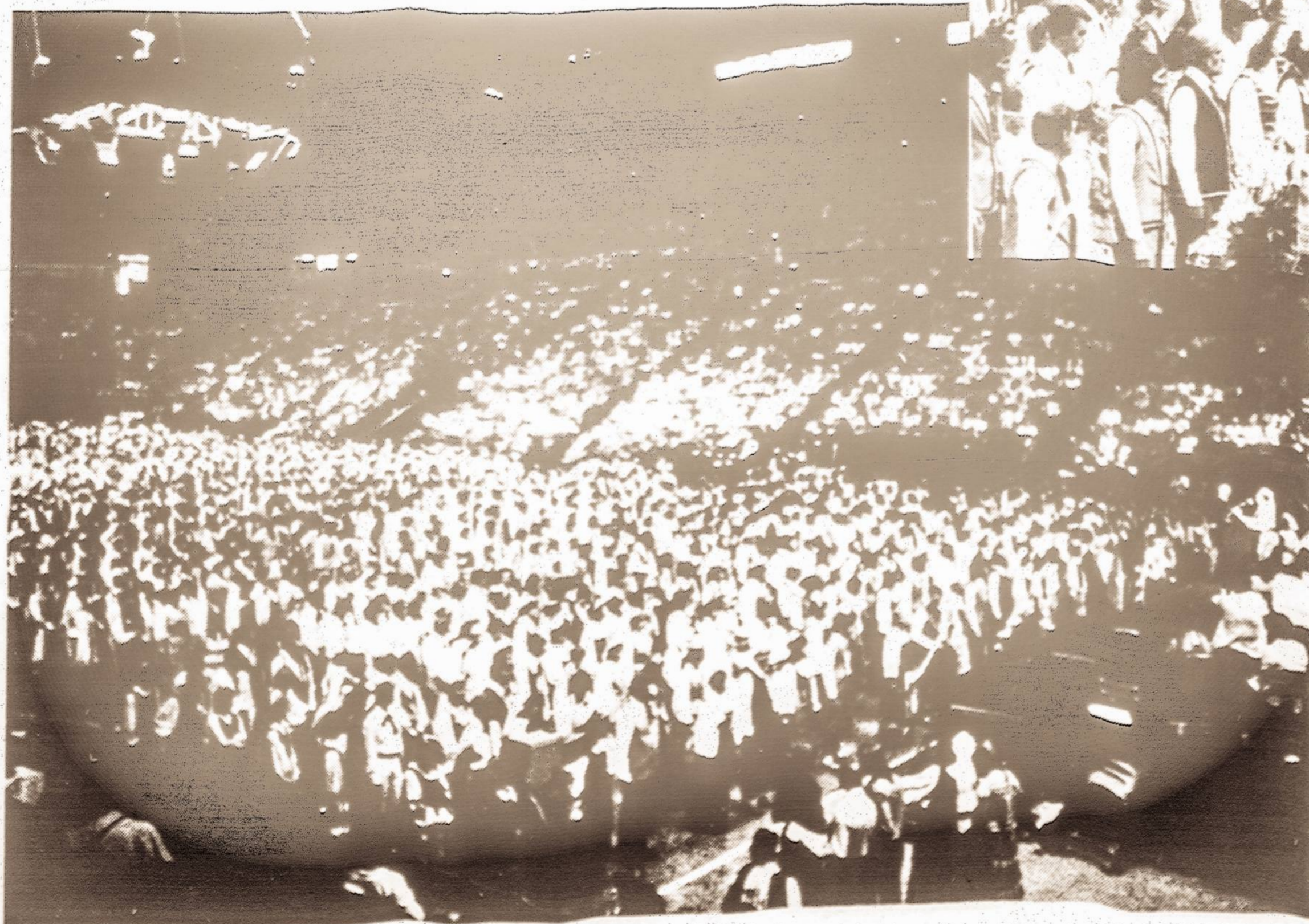
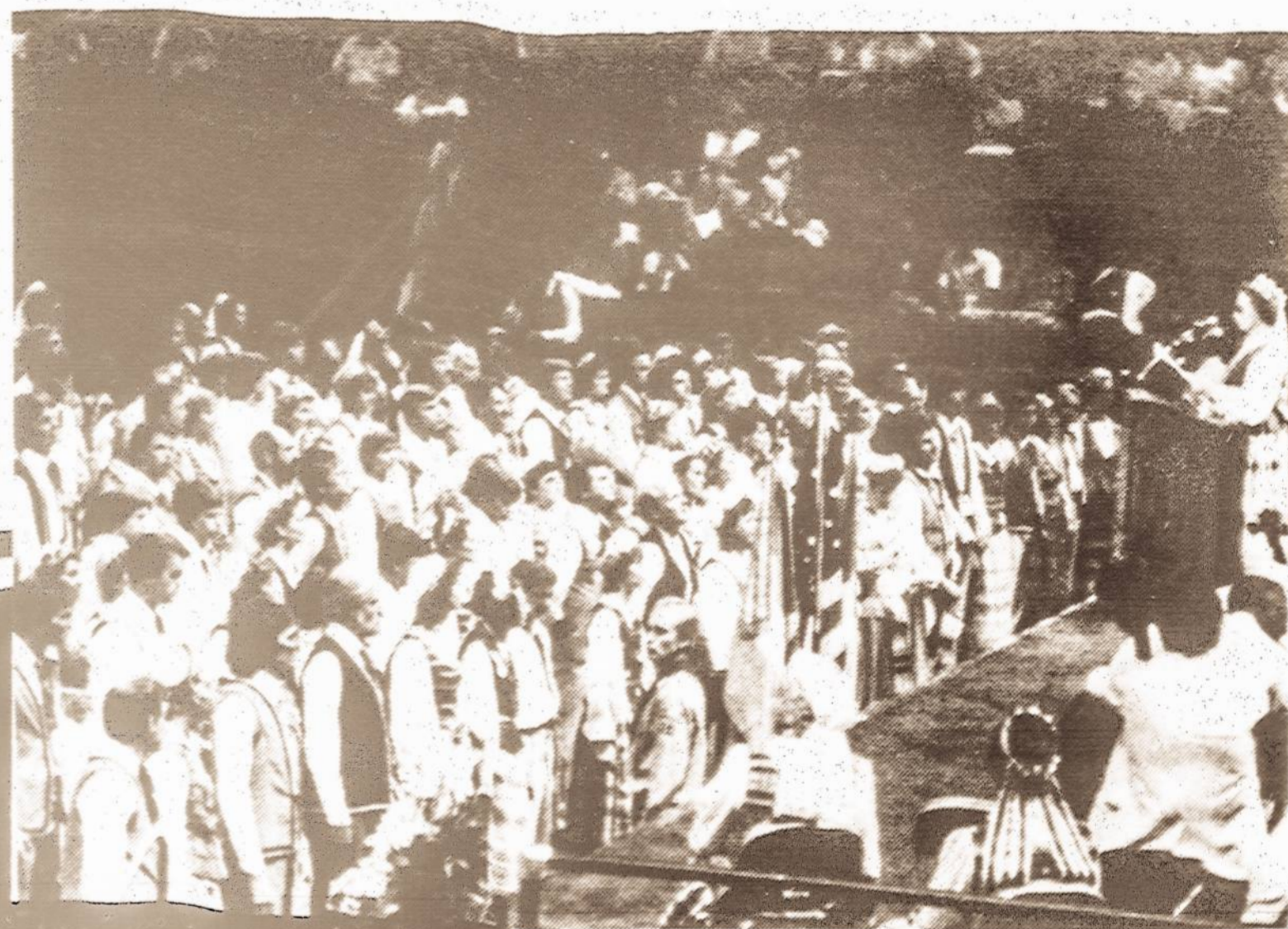
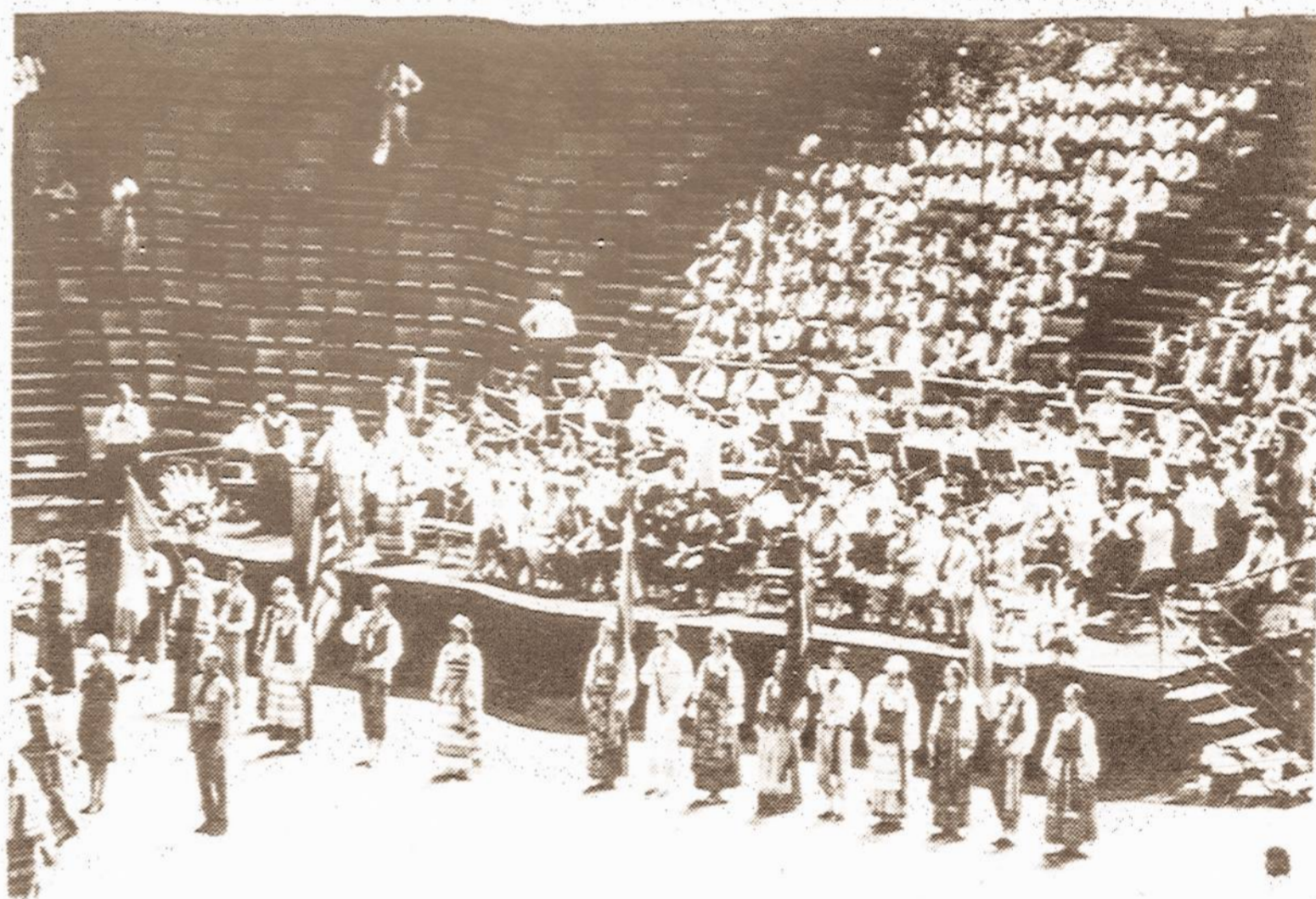
Šventę ruošė JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės valdybos ir Lietuvių Tautinių Šokių Institutas. Šventei rengti komiteto pirmininku buvo dr. Antanas Butkus.

Pirmosios šešios šventės yra įvykusios Chicagoje: 1957, 1963, 1968, 1972, 1976 ir 1980 metais.

ŠVENTĖS

Sokėjų tarpe buvo veteranų, jaunių, vaikų ir studentų vienetai. Iš viso jie pašoko 22 šokius. Šventės repertuarą paruošė ir programą pravedė Lietuvos Šokių Institutas. Įkurtas tuojau pat po Pirmosios Šventės 1957 m., jis ne tik rūpinasi šokių šventėmis, bet ir ruošia tautinių šokių vadovus, rūpinasi repertuaro parengimu ir jo atlikimu. Jis skiepija išeivijos jaunimo tarpe lietuviško tautinio šokio grožį ir meilę. Institutą įkūrė žmonės, kurie gerai suprato jaunimo vaidmenį lietuviybės išlaikyme. Kokia gi kita jaunimui patrauklesnė lietuviškumo apraiška, jei ne tautinis šokis!

“Šiandien, čia dalyvaudami, mes savo širdimi apkabinome Lietuvą”... kalbėjo Lietuvos Tautinių Šokių Instituto pirmininkė Galina Gobiene, kai ji, Šventės programai pasibaigus, dėkojo šokėjams ir svečiams už dalyvavimą. Ji apibūdino ir tautinį šokį bei jo auklėjamąją reikšmę ir iškelė jo propagandinę vertę, garsinant Lietuvos vardą. Ji kalbėjo šiai milžiniškai šokėjų miniai, kurios nė fotoaparatas nestengė apimti. Stambiau ji matyti atskirai išdidintoje detaleje viršuje.

LITUANISTIKOS KURSAI RUGPJŪČIO 5-19 D. PRIE AKRON, OHIO

Atkelta iš 2 psl.

Lietuvių kalbos kirčiavimas—Antanas Klimas
Pagrindiniai lietuvių kalbos kirčiavimo principai; kirtis, priegaidė; daiktavardžių, būdvardžių, veiksmažodžių ir kitų kalbos dalių kirčiavimas. Kirčiavimo pratimai žodžiu ir raštu.

Logika, retorika, iškalba—Mykolas Drunga
Nuoseklios, efektyvios ir stilingos susižinojimo lietuvių kalba teorija ir praktika. Nagrinės pavyzdžius ir nepavyzdžius tekstus iš lietuvių literatūros ir spaudos, rašys ir kritikuos vieni kitų rašinius, pratins viešojo kalbėjimo. Kursas skiriamas pažangesniems klausytojams (arba išklausiems "Lietuvių kalbos kultūros" kursą).

Lietuvių kalbos tarimo pratybos—Antanas Klimas
Įvadinės paskaitos, skiriamos susipažinti su garsų mokslu, ypač su bendrinės lietuvių kalbos tarimo principais. Po šių įvadinė paskaitų bus dirbama individualiai, naudojantis magnetofonu ir kitomis pagalbėmis priemonėmis. Svarbiausias kurso tikslas: geras, aiškus bendrinės lietuvių kalbos tarimas, stengiantis atsikratyti kitų kalbų įtakos. Dėl laiko bus tariami su lektoriumi ir jo talkininkais.

Meninio vertimo praktika—Violeta Kelertienė
Individualus literatūrinių tekstų vertimas, analizė ir problemų formulavimas bei aptarimas grupėje. Sudaromos sąlygos versti iš lietuvių kalbos į anglų kalbą, arba iš kitų kalbų (anglų, vokiečių, prancūzų ir ispanų) į lietuvių kalbą, naudojantis atsivežta medžiaga. Registracijos anketoje pažymima iš kurios kalbos norima versti. Kursas skiriamas "Meninio vertimo mokslo ir praktikos" veteranams bei savarankiškiems vertėjams. Lektorės sutikimas reikalingas. Vertėjų būrelis rinksis sutartu laiku.

LIETUVIŲ LITERATŪRA

Lietuvių drama—Ilona Maziliauskienė
Lietuvių dramų žanro apžvalga ir paskirų veikalų nagrinėjimas paskaitomis ir diskusijomis. Bus nagrinėjamos šios dramos: Algirdo Landsbergio "Penki stulpai turgaus aikštėje", Balio Sruogos "Milžino paunksmė", Juozo Grušo "Meilė, džiazas ir velnias", Kosto Ostrausko "Gundymai" ir Kazio Sajos "Mamutų medžioklė".

Lietuvių išeivijos poezija—Rimvydas Šilbajoris
Susipažinimas su lietuvių išeivijos poezija nuo Antrojo pasaulinio karo laikų iki šiandien. Numatyta aptarti šių poetų kūrybą: Jono Aisčio, Kazio Bradūno, Bernardo Brazdžionio, Leono Lėto, Algimanto Mackaus, Jono Meko, Henriko Nagio, Alfonso Nykos-Niliūno, Henriko Radausko, Liūnės Sutemos, Tomo Venclovos ir Aldonos Veščiuonaitės.

Šiuolaikinė proza Lietuvoje—Violeta Kelertienė
Nauji posūkiai ir bandymai žanro ilgesnėse formose, tematiniai ir formaliniai aspektai: psichologinis komponavimo principas, žaidimas tikrovės ir fantazijos ribose, sąlygiškumas, įvairios pasakojimo formos. Bus nagrinėjamos apysakos: Juozo Apučio "Rudenio žolė", Ramūno Klimo "Ekspromptas vogtai gitarai", Vidmantės Jasukaitytės "Baladė apie Bruksdvaro panelę" ir "Stebuklinga patvorių žolė. Baladė apie prosenele Malviną", Sauliaus Tomo Kondroto "Kabantis namas" ir Petro Venclovos "Akvariumas".

LIETUVIŲ ISTORIJA

Lietuvių kultūros istorija—Vytautas Kavolis
Lietuvių kultūra, ypač 1883-1983 m. laikotarpyje, kaip kintanti pasaulio ir veiklos pasaulyje interpretacijų sistema. Penkių to laikotarpio periodų kultūrinės įtampos ir alternatyvūs jų sprendimai. Sąmoningumo plotmių — Žmogaus santykio su savimi, su kitais, su gamta, su istorija ir susisiekiama kitimai. Lietuvių moralinės vaizduotės evoliucija. Kultūros kritika.

Lietuvos nepriklausomybės metai, 1918-1940—Saulius Sužiedėlis
Apibendrintas Lietuvos nepriklausomos valstybės vaizdas: nepriklausomybės atgavimas, valstybės steigimas ir bendras tų metų Lietuvos politinis, socialinis, ekonominis ir kultūrinis vystymasis. Smulkiau analizuojama Lietuvos užsienio politika, ypač ryšiai su kaimyninėmis valstybėmis iki 1939 m., visuomeninis vystymasis ir politinė struktūra. Bus bandoma palyginti to meto Lietuvos istoriją su kitų Rytų Europos valstybių vystymosi raida, rasti tapatumus ir skirtumus.

Lietuvos nepriklausomybės praradimas—Leonas Sabaliūnas
Įvadinė politinės santvarkos apžvalga. Užsienio politikos nesėkmės karo pavojaus aplinkoje. Politinės išorinių smūgių pasėkos. Lietuvos nepriklausomybės galas: rusų-vokiečių sąmokslas; Antrojo pasaulinio karo pradžia bei eiga; Sovietų Sąjungos pergalė, įtakos sferų plėtimas ir naujų teritorijų užgrobimai. Pabaigai — tautinis pasipriešinimas.

STIPENDIJŲ FONDAI

JAV ir Kanadoje veikia įvairios lietuvių institucijos, į kurias galima kreiptis stipendijų. Kiekviena turi savo taisykles, kurias sužinoti reikia kreiptis tiesiogiai. Prašymai turi būti pateikti asmeniškai. Primenama, kad visi dalyviai turi sumokėti pilną Seminaro mokesť pirmąją dieną (rugpjūčio 5), nepaisant susitarimo su stipendiją teikiančiomis institucijomis.

Lietuvių fondas
3001 West 59th Street
Chicago, IL 60629 USA

A. ir T. Koyelaičių stipendijų
fondo komisija
1573 Bloor St., W.
Toronto, Ontario, Canada M6J 3E1

Pasaulio lietuvių bendruomenės
Švietimo komisija
5620 South Claremont
Chicago, IL 60636 USA

Ateities šalpos fondas
c/o Dr. Vacys Šaulys
2639 West 86th Street
Chicago, IL 60652 USA

Vydūno jaunimo fondas
c/o Vytautas Mikūnas
3425 West 73 Street
Chicago, IL 60629 USA

Kanados lietuvių fondas
1573 Bloor St., W.
Toronto, Ontario, Canada M6J 3E1

Labdara
Toronto lietuvių namų
švietimo fondas
1573 Bloor St., W.
Toronto, Ontario, Canada M6J 3E1

Lituanistikos seminaro registracijos anketa

Pavardė _____ Gimimo data _____

Adresas _____

Pašto zona _____ tel. _____

Profesija ar studijų sritis _____

Išėitas mokslas _____

Išėitas lituanistinis auklėjimas _____

Atvykstu:

_____ savomis priemonėmis

_____ autobusu į Akron, Ohio, rugpjūčio 5, _____ val. Autobuso linija: _____

_____ miesto, nr. _____ iš _____

_____ lėktuvu į Akron-Canton aerouostą rugpjūčio 5, _____ val. Oro

_____ linija: _____, skraidos nr. _____ iš _____

_____ lėktuvu į Clevelando aerouostą _____ val. Iš čia vyksiu Hopins

_____ Limousine Service autobusu į Akron-Canton aerouostą. Prašau iš

_____ čia mane paimti. (Vadove bus paskelbtas tvarkaraštis.)

_____ Kitaip: _____

Jeigu dėl vietos stokos ar kitų priežasčių mokinio dalyvavimas nebus

_____ patvirtintas, ar norėtu būti įtrauktas į laukiančiųjų sąrašą?

_____ Taip. Suprantu, kad man gali būti pranešta raštu arba telefonu.

_____ Nesu įpareigotas kvietimą priimti ir, jeigu nutarčiau nedalyvauti,

_____ visas mokestis (įskaitant registraciją) bus man sugrąžintas.

_____ Ne. Prašau artimiausiu laiku prisiųstą mokestį (įskaitant

_____ registracijos) man sugrąžinti.

Parašas _____ Data _____

SVARBU: Pažymėkite mažiausiai keturis kursus, bent po vieną iš lietuvių kalbos, literatūros ir istorijos. Patariama registruotis 5-6 kursams. Pirmą kartą atvykstantieji pageidaujami naudotis bent vienu iš (X) pažymėtų kursų. Visiems rekomenduojama registruotis daugiau negu vienam kalbos kursui.

9:00 X—Gramatikos pradmenys

10:00 X—Lietuvių kalbos kultūra

—Šiuolaikinė proza Lietuvoje

11:00 —Lietuvių kalbos kirčiavimas

—Lietuvos nepriklausomybės praradimas

12:00 —Logika, retorika, iškalba

—Lietuvių drama

15:00 —Lietuvos nepriklausomybės metai, 1918-1940 (2 val. kasdien

ir pirmąją savaitę)

16:00 —Lietuvių išeivijos poezija (2 val. kasdien antrąją savaitę)

17:00 —Lietuvių kultūros istorija

pagal —Lietuvių kalbos tarimo pratybos

susitarimą

pagal —Meninio vertimo praktika

susitarimą

Pridedu:

_____ \$30 registracijos mokestis. Likusią \$280 sumą

_____ sumokėsiu rugpjūčio 5 d.

_____ \$310 seminaro mokestį (įskaito ir registracijos mokestį).

PASTABOS: Registracija negalioja, nepadėjus parašo bei datos ir nepridėjus registracijos mokesčio. Mokesčiai priimami tik JAV doleriais. Visi, įskaitant stipendininkus, turi susimokėti pilną Seminaro mokestį pirmąją dieną, t. y. rugpjūčio 5. Registracijos mokestis negrąžinamas, priimtam kandidatui nutarus neatvykti. Čekius ar perlaidas rašyti:

PLJS Ryšių centras

Nesiųstini pinigai ar pašto ženklai. Anketa siųsti:

PLJS Ryšių centro

Seminarų komisija

5620 South Claremont Ave.

Chicago, IL 60636 USA

PASTABOS IŠ VOKIETIJOS

Olimpiada

Amerikiečių Paryžiuje redaguojamas dienraštis **International Herald Tribune** balandžio 20 dienos laidoje pirmajame puslapyje aprašo antisovietinių aktyvistų darbus dėl olimpinio žaidynių Los Angeles, Cal. Aktyviai toje kompanijoje, norinčioje surinkti savo darbui 50,000 dolerių, reiškiasi kai kurie Amerikos lietuviai. Tony Mažeika figuruoja kaip "leader of the Baltic American Freedom League". Be to, darbuojasi — "The Lithuanian Information Center", "The Lithuanian Community of Santa Monica" ir pagaliau "The Lithuanian World Youth Association". Be to, šioje akcijoje reiškiasi ir Simas Kudirka.

Prisimenu, kai Vokietijoje, Miunchene, buvo olimpinės žaidynės. Vietiniai lietuviai stengėsi kiek tik išgalėdami padėti lietuviams sportininkams, dalyvaujantiems olimpiadoje. Rita Pauliukevičiūtė, apsiengusi tautiniais lietuvių drabužiais, perėjo visas kontroles ir Vladui Česiūnui įteikė bukietą gėlių. Tai per televiziją matė visas pasaulis. Buvo gražu — lietuvaite jautė pagarbą lietuviui, kokioje sistemoje jis begyventų.

Dabartiniai žygiai Los Angeles, man kaip europiečiui, nelabai suprantami. Pasaulyje lietuvių tėra tiek mažai, kodėl vienas kitam turi keršyti, boikotuoti, kad jis turi gyventi ir dirbti kitoje sistemoje? Amerika yra laisvas kraštas, kiekvienas gali daryti ką nori. Būtų gera, jeigu Los Angeles mieste susidarytų grupė tautiečių, kurie imtųsi iniciatyvos talkinti atvykstantiems Lietuvos sportininkams, jei, kaip buvo atlyktų Muenchene.

Be to, rusai, jeigu jų pasisakymus girdi, juk ieško visokių kablukių, kad jiems nereikėtų į Los Angeles vykti, jie nori atsikeršyti amerikiečiams už nedalyvavimą Maskvoje. (Šios pastabos buvo rašytos prieš sovietų nusprendimą nedalyvauti olimpiadoje. Redakcija)

Ignalina

Vienoje, Austrijoje, leidžiamas laikraštis **Ost Nachrichten** balandžio mėnesyje irgi rašo apie Lietuvą. Pasinaudodami Vilniaus partijos organu **Tiesa**, aprašo sunkumus, susijusius su Ignalinos atominės elektrinės statyba.

Pasirodo, pagal **Tiesą**, yra elektrinės nesaugumų, kuriuos reikėtų nuodugniai apsvarstyti ir iširti. Kitas aspektas — Ignalinos elektrinė neturi atšaldymo bokšto. Todėl nenatūraliai yra apšildomas Druksiškių ežeras, dėl ko nukenčia gamta.

Prieš eilę metų, mes keli Vakarų Vokietijos lietuviai, kurie pasiskėmė prieš atominę elektrinę statybą Vakarų Vokietijoje, norėjome atkreipti lietuvių visuomenės dėmesį į Ignalinos problemas. Deja, buvome apšaukti "komunistais" ir išjuokiami dėl mūsų ženklukų — "atominės jėgos — ačiū nereikia".

Mūsų tuometiniai priekaištai pasitvirtina. Net **Tiesa** turi pripažinti elektrinės nesaugumą. Statant Sniečkaus miestelį, parodoma, kaip reikia rusifikuoti Lietuvą. Kai ku-

rie aiškina, kai elektrinė bus pastatyta, išvyks visi rusai. Bet rimtai galvojantis žmogus netiki, kad prietokio svarbaus statinio, kaip atominė elektrinė, rusai prileis lietuvi.

Ost Nachrichten laikraštyje paličiama ir kita tema. Ten duodamas žemėlapis, kur rusai Pabaltijėje yra pastatę savo raketas. Pasirodo, kad Lietuvos žmonės bijo tų raketų ir jau priešinasi, kaip ką tik išvykę disidentai aiškina. (pav. Valerij Godjak). Jau vyksta diskusijos ir tarp Kauno studentų.

Pasirodo, kad čia mūsų Vakarų Vokietijos taikos sąjūdžiui simpatizuojančių lietuvių būkštavimai buvo teisingi. Kiekvienai čia pastatytai raketai rusai pastato po kelias. O Lietuva tokiu būdu tampa tų raketų taikiniu. Be to, žinant, kad Rytų Europos žmonės ir jų tarpe lietuviai bijo karo, nes jie nuo to daug nukentėjo, tai jie atiduotų kiekvieną skatiką, kad kas nors būtų daroma prieš karo pavojų. Pagal juos — agresorius yra amerikietis, su savo naujomis raketomis Europoje, bet pamiršta paminėti, kad raketas stato ir rusai.

Suknelės

Laikas nuo laiko sovietiniai Lietuvos žurnalistai mums lietuvių laikraščiuose rašantiems primeta, kad mes iš Lietuvos laikraščių pasirenkame tik prastas žinias. Kad nebūtų to priekaišto, tai pasiėmiau iš **Tiesos** (balandžio 29 dienos laidos) Balikienės gerą žinutę pavadinant "Iškilingai progai".

Vilniaus "Ramunės" ir Kauno "Mados" fabrikuose pradėtos siūti suknelės, kurių modelius neseniai patvirtino LTSR buitinių gyventojų aptarnavimo ministerijos meno taryba. Šie įvairiaspalviai drabužiai skirti jaunosioms, pamergėms, sūčioms. Kai kurie iš jų tiks ir išleisti vakarui, kitai iškilmingai progai.

Naujieji modeliai siuvami ne tik pagal individualius užsakymus. Jie papildys, atnaujins respublikos miestų ir rajonų centrų nuomos punktų asortimentą. Profiliuoto kaprono suknelės ne tik šventiškos, bet ir praktiškos. Įdomios "Ramunės" fabriko siūlomos suknelės, išsiuvinėtos liureksu — blizgančiu siūlu.

B. Balikienė

Man reikėjo net porą kartų skaityti, kol viską supratau. Pasirodo, jeigu Lietuvoje siuvimo fabrikas nori pasiūti suknelę, jiems reikia LTSR buitinių gyventojų aptarnavimo ministerijos meno tarybos leidimo. Mada yra juk toks greitas dalykas, ir jiegi fabrikas nori gerai realizuoti savo produkciją, turi greitai viską pagaminti. O, biurokratija, kaip visur, yra lėtas dalykas. Todėl kol ministerija apsispręs, jau gali būti visai kita mada. Todėl nereikia stebėtis, jeigu žmonės iš Lietuvos skundžiasi, kad jų fabrikai siuva nemadingus drabužius.

Be to, suknelės bus iš "profiliuoto kaprono". Kapronas, tai sovietų "nylon" ar kitokia sintetinė medžiaga. O kas yra profiliuotas kapronas, tai ir nesužinojau. Profilis yra žinomas svetimžodis, kuris reiškia

Moksleiviai iš Vasario 16 gimnazijos V. Vokietijoje savo viešnagės metu Lietuvoje lanko Trakų pilį.
V. Kapočiaus nuotr.

vaizdą iš šono. Tikriausia Balikienė norėjo pasirodyti gudri mokanti svetimžodžius moteris ir panaudojo žodį, kaip dažnai atsitinka, nežinodama žodžio tikros prasmės.

Balikienės žinutė matosi ir visa tragedija, kas liečia madas. Sintetinės medžiagos, nebent kaip priemaišos vilnai ar kokiam kitam natūraliam produktui, "išėjo iš ma-

dos", nes jos yra nepatogios. Nei jos nuo šalčio nei nuo šilumos neatsparios. Be to, nesutrukia prakaito. O, čia iš tokios medžiagos bus siuvas balinės suknelės. O, per balius šokama, prakaituojama. Tikriausiai tos suknelės gulės išnuomavimo punktuose, tik parodyti, kad yra ko pasiskolinti . . .

Romas Šileris

Sparčiai auganti 25 milijonų kapitalo

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

Su skyriais New Yorke, St. Peterburge ir Čikagoje yra geriausia ir patogiausia bankinė įstaiga visiems lietuviams, nes savo taupytojams moka aukščiausius procentus.

- KASA už paprastas taupymo sąskaitas moka **9%**
[Effective annual yield 9.48%]
- Už IRA pensijos indėlius KASA šiuo metu moka **11%**
[Effective annual yield 11.5%]
- Už kitus sertifikatus KASA moka nuo 10% iki 11%
[Annual yield nuo 10.4% iki 11.5%]
- Visiems taupytojams KASA lengvomis sąlygomis suteikia visų rūšių paskolas ir mortgicijus.

— Kiekvieno asmens indėliai KASOJE valdžios apdrausti iki 100,000 dol. —

KASOS įstaiga New Yorke veikia savaitės dienomis nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. ir šeštadieniais iki 5 val. vakaro.

KASOS adresas: 86-01 114th Street, Richmond Hill, N. Y. 11418
Telefonas: [212] 441-6799

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

Pas Vilniaus Žalgirio futbolininkus

Kaip jau buvome rašę, Vilniaus Žalgirio futbolo komandai, žaidžiančiai TSRS aukščiausioje lygoje, šiemet nekaip vyksta. Ir toliau komandai nesiseka mušti įvarčius, be kurių laimėjimų nepasieksi. Po 14 ratų vilniečiai atsidūrė 14 vietoje. Jie sužaidė net 8 rungtynes lygiomis. Pagal įstatus, po 10-jų lygiųjų komanda jau nebegaus vieno taško, o prieš akis dar yra apie 20 rungtynių.

Pirmosiose Pabaltijo šaškių kompozicijos pirmenybėse komandinę pergalę iškovojo Lietuvos atstovai. Antri liko Latvijos, treči — Estijos šaškininkai.

Geriausias Vilniaus "Žalgirio" įvarčių mušėjas Sigitas Jokubauskas atakuoja Maskvos "Dinamo" futbolo komandos vartus.

V. Kapočiaus nuotr.

Nemuno draugijos klasikinių imtynių atviro čempionato nugalėtojais svorių eilės tvarka tapo: A. Šližys iš Ukmergės, kaunietis S. Liaugminas, V. Andrijanovas (Lietuvos žemės ūkio akademija), kaunietis A. Krikščiūnas, kapsukietis V. Chvedukas, B. Donta iš Joniškio, kapsukietis E. Misiūnas, B. Sabonis (Joniškis), anykštėnas V. Žmoginas ir Lietuvos žemės ūkio akademijos atstovas V. Kernevičius.

Tarptautinis tinklinio turnyras Vilniuje

Vilniuje pradėtas didelis tarptautinis tinklinio turnyras. Apie jo atidarymą Vilniaus Tiesoje rašoma:

Įvairiausio stiliaus tinklinį šiomis dienomis galima išvysti Vilniaus sporto rūmuose: europietišką, azijietišką, amerikietišką... Galingi kubiečių šuoliai ir smūgiai, subtili Japonijos sportininkų technika, elegantiškas suomių žaidimas, aukštas tarybinių tinklininkų meistriškumas — visa tai demonstruoja aštuonios komandos, kurios, suskirstytos į du pogrupius, rungtyniauja dėl pagrindinio VII V. Savino memorialo turnyro prizo.

... Tradicine "Kepurine" prasižėję iškilmingas varžybų atidarymas. Žodį tarė turnyro organizaci-

nio komiteto pirmininkas, Vilniaus vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas A. Motulas, rožių žiedais buvo pagerbti žymaus pokario metų tinklininko ir sporto veikėjo V. Savino draugai, bendražygiai, jo žmona J. Savina.

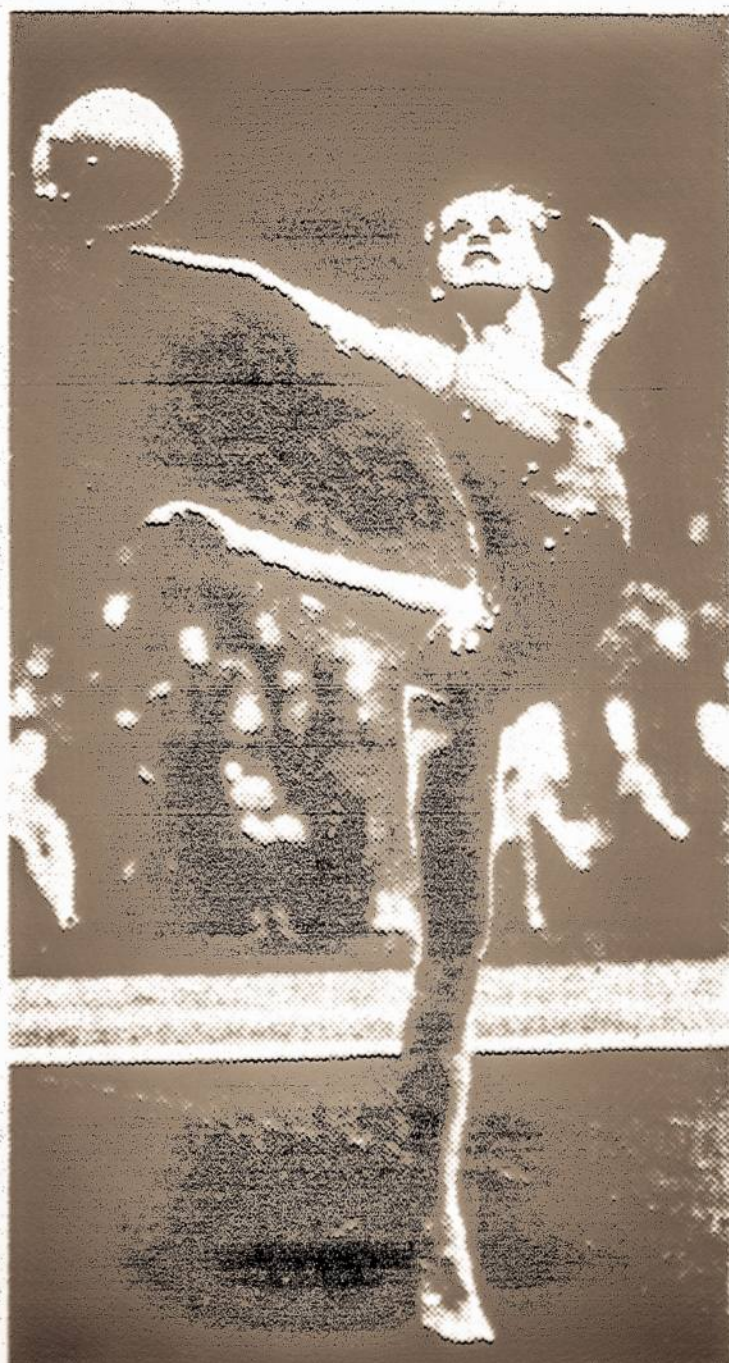
Žinoma, pagrindiniai įvykiai vyksta tinklinio aikštelėje. Juos atidžiai stebi žiūrovai, gausus specialistų būrys, per penkiasdešimt žurnalistų, atstovaujančių ne tik mūsų respublikai ir šaliai, bet taip pat Lenkijos, Japonijos, Suomijos televizijai. Malonu, kad turnyre turime ir Lietuvos atstovų: TSRS pirmosios rinktinės sudėtyje žaidžia Vilniaus "Kuro aparatūros" tinklininkas V. Artamonovas, o šalies antrosios komandos spalvas gina jo bendrąklubis R. Lukšys. Be to, vyriausiojo varžybų teisėjo pavaduotojų pareigas atlieka vilnietis S. Kričala ir kaunietis S. Gargasas.

KREPŠINIO VARŽYBOS ITALIJOJE

TSRS vyrų krepšinio rinktinė laimėjo tarptautinį turnyrą Italijoje. Lemiamose rungtynėse tarybiniai krepšininkai 99:87 įveikė aikštelės šeimininkų rinktinę. Rezultatyviausiai TSRS komandoje žaidė V. Tkačenka (22 taškai) bei V. Valteris ir A. Vainauskas (po 17 taškų). Kartu su A. Vainausku šiame turnyre TSRS rinktinės garbę gynė kitas vilnietis Š. Marčiulionis bei trys Kauno žalgiriečiai — A. Sabonis, V. Chomičius, R. Kurtinaitis.

VILNIETĖ — DUKART TSRS ČEMPIONĖ

Vilnietė Dalia Kutkaitė Zaporozėje iškovojo du aukščiausius TSRS meninės gimnastikos čempionato apdovanojimus. Ji, daugiakovėje surinkusi 78,55 balo, tapo absoliučia varžybų nugalėtoja. Antrąjį aukso medalį Dalia pelnė kaip "Dinamo" rinktinės narė — komandinių varžybų laimėtoja.

D. Kutkaitė.

F. Dovydeno nuotr.

Dainų ir šokių programos Lietuvoje

Vaidas iš ansamblių ir taut. šokių šventės Alytuje, kur dalyvavo daugiau kaip 2 tūkstančiai atolikėjų.

V. Kapočiaus nuotr.

Birželio 2 d. Kauno Dainų slėnyje įvykusioje šventėje diriguoja muz. Adolfas Krogertas.

V. Kapočiaus nuotr.

Birželio mėn. pirmasis savaitgalis į Kauną, Alytų ir Klaipėdą sutraukė tūkstančius šokėjų ir dainininkų, nes tomis dienomis ten vyko dainų ir šokių programos.

Lietuvos dainų šventės emblemos birželio pradžioje pasipuošė Kaunas. Čia suvažiavo dainininkai ir muzikantai iš Vilniaus ir Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio, taip pat ir iš kitų Lietuvos miestų ir rajonų. Birželio 2 d. Dainų slėnyje įvyko Respublikinė Lietuvos dainų šventė.

Šimtamečių ažuolų viršūnėmis skambėjo lietuvių ir kitų tarybinių tautų liaudies melodijos ir užsienio kompozitorių kūriniai — buvo atliktas visas 1985 metų Respublikinės dainų šventės repertuaras.

Į pušynais apsuptą Alytaus dainų slėnį suplaukė tūkstančiai Alytaus gyventojų. Čia įvyko respublikos dainų ir šokių ansamblių vakaras "Dainuojam žmogui".

Aidint A. Bražinsko maršui "Sveiki atvykę", į estradą išygiuoja iš įvairių Lietuvos miestų ir rajonų

susirinkę 18 ansamblių — daugiau kaip du tūkstančiai dainininkų ir šokėjų.

Lietuvos ansamblių teatralizuotas koncertas Alytuje tapo geriausių kolektyvų generaline repeticija ruošiantis 1985 metų Lietuvos dainų šventei, įvyksiančiai liepos 20, 21, 22 dienomis Vilniuje.

Pirmaisiais Lietuvos būsimosios dainų šventės žiūrovais ir vertintojais tapo Klaipėdos gyventojai. Ruošiantis šiam renginiui, Klaipėdoje organizuota Šokių šventė. Jos metu žiūrovai išvydo bene daugiausia naujovių turinčią Lietuvos dainų šventės programos dalį.

o o o

Gegužės 31-mosios Gimtojo krašto savaitraščio laidoje pasirodė skoningas puslapis mažiesiems. Tai eilėraščių, vaiko apsakymėlių apie Dzūkiją, kitas puslapis skirtas vaikams — apie saldinius, mįslės, patarlės ir priežodžiai. Laikraštis leidžiamas užsienio lietuviams, bet gaunamas ir Lietuvos kioskuose.

STEPAS ZOBARSKAS — RAŠYTOJAS IR KNYGŲ LEIDĖJAS

Stepas Zobarskas (1911—1984) buvo glaudžiai suaugęs su lietuvių literatūra. Jo beletristikos raštų tematika artima-aktuali jaunimui, kelianti ir gvildenanti jaunuoliui būdingas nuotaikas, problemas.

Velionis dirbo ir periodinėje spaudoje. Lietuvoje 1930-34 Šviesos Kelių viceredaktorius, 1934-44 Žiburėlio redaktorius. JAV drauge su Jonu Aisčiu redagavo literatūros metraštį Gabiją.

Jo suorganizuota Manyland Books leidykla leido knygas anglų kalba. Jis suredagavo ir išleido Selected Lithuanian Short Stories, V. Kudirkos Memoirs of a Lithuanian Bridge, Lithuanian Quartet, Lithuanian Folk Tales. Manyland Books leidykloje buvo atspausdinti J. Pajaujo-Javio Soviet Genocide in Lithuania. Šiais leidiniais lietuvių autorių kūryba, lietuviška knyga buvo įvesta į anglosaksų pasaulį.

Zobarsko meninės kūrybos pagrindinė sritis buvo beletristika, daugiausia taikoma jaunimui. Jis rašė ir poezijos. Rinkinys Mano Tėviškė išleistas 1933 m. Jo beletristikos rinkiniai: Gerasis Aitvaras 1933, Ganyklų Vaikai 1934 (premijuotas), novelės Anapus Miško 1936, Paukščio Likimas 1937, pasaka liaudies motyvais Brolių Ieškojimo, novelės Moters Stiprybė 1938, Per Šaltį ir Vėją 1940, Arti Žemės 1943, novelės jaunimui Pabėgėlis 1939 (premijuotas LRK), kūrinių vaikam Riestausio Sūnus 1947, Gandras ir Gandrybė 1948. Rinktinių apysakų leidinys Savame Krašte 1946. Svetimom kalbom išleisti: Das Lied der Sennen 1947, The Maker of Gods 1961, Bobby Wishingmore 1961.

Zobarsko personažai dvikojai ir keturkojai gyvi ir patrauklūs, artimi, pažįstami lakiai jaunuolio ar vaiko fantazijai. Jis vienas stip-

riausių lietuvių rašytojų jaunimo literatūros kūrėju.

Jo išversta į lietuvių kalbą: Miguel de Unamuno Teta Tula 1937, Knut Hamsun Po Rudens Dangumi 1938, Lapės Romanas (pritaikintas mokykliniam jaunimui prancūzų epas), Guy de Maupassant Moters Širdis 1953, W. Somerset Maugham Dažytis Vualis 1958. Jo išversta ir D. Wernerio Raudonojo Kryžiaus istorija 1941.

Zobarskas dalyvavo Raudonojo Kryžiaus veikloje, skirtoje jaunimo reikalams. Kurį laiką būdamas jo valdyboje, tvarkė jo laikraštį, leidžiamą jaunimui, 1936-40 Jaunimo Raudonojo Kryžiaus direktorius, 1938-39 delegatas League of Red Cross Paryžiuje, o 1949-52 patarėjas US Committee for the Care of European Children.

Kūrybingo žmogaus mirtis yra nuostolis jo bendruomenei ar tautai, jos kultūrai ir versmė skaudaus liūdesio jo artimiesiems, kartu priminimas gyviesiems neniekinti neršti gyvenimo tuštybėm, nes gyvenimas yra pati gražiausia vertybė.

Velionis palaidotas birželio 13 d. Cypress Hills kapinėse iš M. Shalins šerminės. Prie karsto kalbėjo Tėv. Leonardas Andriekus lietuvių rašytojų draugijos vardu ir dr. Jonas Lenktaitis leidyklos Patria vardu.

J. Kiznis

Taip atrodė Stepas Zobarskas, kai newyorkiečiai Kultūros židinyje minėjo jo 70 metų amžiaus sukaktį. S. Narkeliūnaitės nuotr.

Help Wanted

Earn \$400 to \$800 a week, work 2-3 hours daily processing mail from home. No experience necessary! No obligation! Send stamped envelope to: Melko, 4012 W. Cullom, Chicago, IL. 60641.

Vytautas Beleckas ir sūnus Jonas, sav. WINTER GARDEN SVETAINĖS, 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SILVER BELL BAKING CO.

A. Radziūnas, savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona, pyragai vedybiniam ir kitokiems pokyliams.

Tel. 779-5156

43-04 JUNCTION BLVD., CORONA, QUEENS, N. Y. 1136

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės į

John Orman Agency

REAL ESTATE & INSURANCE

PILDOMI MIESTO, VALSTYBĖS IR FEDERALINĖS VALDŽIOS MOKESČIŲ PAREIŠKIMAI.

Geriausias patarnavimas

110-04 JAMAICA AVE., RICHMOND HILL, N. Y. 11418
Telefonas: Virginia 6-1800

WALSH & CASSESE

FUNERAL HOME, INC.

104-38 JAMAICA AVENUE

RICHMOND HILL, N. Y. 11418

212-849-2775

212-843-4620

OUR CHAPELS CAN ACCOMMODATE 200 PERSONS.

PARKING ON PREMISES.

J. MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MODERNI, VĖSINAMA KOPLYČIA

A. J. BALTON-BALTRŪNAS

LICENSED MANAGER AND NOTARY PUBLIC

660 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. 11211

Tel. STagg 2-5043

Juozas Kavaliauskas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Licensed Pennsylvania and New Jersey

1601 S. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas DEwey 4-5136

VIENYBĖ

GINTĖ DAMUŠYTĖ LANKĖSI TARYBŲ SAJUNGOJE

Tarybų Sajungoje lankėsi 266 amerikiečių Bažnyčių atstovai. Per dvi savaites lankė įvairius miestus, susipažino su tikėjimų padėtimi. Spaudos konferencijoje dvasiškiai pagyrė tikėjimo laisvę. Kai kurie kaltino Ameriką, kad jos vyriausybė ginklavimusi pagadinusi santykius su sovietais.

Jų pareiškimai tilpo The New York Times. Pasigirdo balsu, kad kalbėjusieji esą neišmanėliai, sovietų simpatikai...

Ekskursijai vadovavo Nacionalinė Bažnyčių Taryba. Ekskursijoje dalyvavo Gintė Damušytė, Lietuvių Religinėje Šalpoje darbuotoja Lietuvių Informacijos Centre. Ji daug kitų ekskursijos dalyvių matė kitokią realybę, nei Bažnyčių atstovai paskelbė... Gintė Damušytė papasakojo savo išpūdžius. Lietuvoj, pasikalbėjimas su ja bus ir spaudoj.

Tadas Paeglė, Gražinos ir dr. Rolando Paeglės sūnus, gerais pažymiais baigė Marion, Indiana, aukštesniąją mokyklą (HS). Buvo garbės sąrašuose — honor list.

Baigęs plaukimo mokyklą, lankė ir muzikos mokyklą, išmoko groti gitara. Dabar turi savo orkestrą.

Su tėvais išvyko į Europą ir liepos mėnesį keliaus po įvairius kraštus. Grįžęs pradės studijas universitete.

Tadas Paeglė yra Liudos Kuliakauskienės, gyvenančios Ozone Park, N. Y. anūkas.

Daug kas garsino Lietuvių Tautinių Šokių Šventę Clevelande. Čia trys newyorkiečiai nusifotografavo prie Holiday Inn, kur dalis jų buvo apsistojusi. Nuotraukoje: Demie Jonaitienė, Vitalis ir Marija Žukauskai.

S. Narkėliūnaitės nuotr.

Keletas šimtų newyorkiečių dalyvavo Tautinių Šokių Šventėje Clevelande. Vieni jų skrido lėktuvais, kiti važiuo automobiliais, o čia grupė, atvykusi autobusu, kurį organizavo Marytė Salinskienė ir Romo Kezio "Vyties" agentūra.

Pavergtųjų Tautų savaitė minima: liepos 15, sekmadienį ir Pavergtųjų Tautų komiteto ruošiamą ir Antibolševikinio Bloko minima liepos 21.

Muzikas Juozas Stankūnas išleidžia dvi naujas savo kūrybos kasetes.

Kun. Jonas Pakalnis, Apreiškimo parapijos klebonas, birželio 24 dalyvavo kun. Danieliaus Staniškio primicijose Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje Philadelphijoje. Naujasis kunigas išventintas kovo 3 Romoje. Atvyks į Apreiškimo parapiją vikaro pareigoms.

Lilija Milukienė, skaučių veikėja ir buvusi Skaučių Seserijos vyriausia skautininkė, Lietuvių Fondo atstovė, New Yorke planuoja rudenį surengti vajuos balių Kultūros Židinyje.

Dail. Česlovas Janušas nutapė didelę Kauno panoramą-4 pėdų aukščio ir 6 pėdų ilgio.

Stasys Janušas, Sauliaus ir Gražinos Janušų sūnus, baigė Fordham universitetą bakalauro laipsniu. Studijavo anglų kalbą ir literatūrą.

Dariaus ir Girėno minėjimas, kurį anksčiau kasmet rengdavo Lietuvių Darbininkų Draugijos 7 kuopa ir Paminklo komitetas, prie didvyrių paminklo Brooklyne, Lituanica aikštėje, šiemet įvyks rugsėjo mėnesį. Tikslī data bus paskelbta vėliau.

Daugiau kaip dvidešimt metų nesusitikusios vienybietės, ilgesnių švenčių proga, lankėsi Vienybėje, ir karštam ore verandoje vėsinosi. Ta proga Salomėja Narkėliūnaitė nufotografavo iš k. į d. Vienybės redaktorių Jonas Valaitis, Vienybės kompiuterio raidžių rinkėja Ona Vaivadaite; jaunystės draugės nuo 1933-ųjų metų — Annabell Root ir Emilija Sinušienė. Dešinėje stovi Annabell draugė, Manhattane sveikatos centro slaugė Alice E. Giroux.

Ruosiasi Amerikos Lietuvių Kongresui

Vienybės reporteriui teko patirti kas seka:

1984 m. birželio 25 d.

Ponui Povilui Dargiui Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ir Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Pirmininkui

Didžiai Gerb. Pone Dargi,

Amerikos Lietuvių Taryba spalio 27-28 dienomis šaukia Chicagoje dešimtąjį Amerikos Lietuvių Kongresą.

Amerikos Lietuvių Tarybos vardu nuoširdžiai prašau Tamstą sutikti būti šio kongreso Garbės Komiteto nariu.

Laukdamas Tamstos palankaus atsakymo, iš anksto dėkodamas, reiškiu gilią pagarbą ir geriausius linkėjimus. Būtinai labai dėkingi, jeigu atsakymą teiktumėtės. Prištį iki 1984 m. liepos 31 d.

Dr. Kazys Šidlauskas,
Amerikos Lietuvių Tarybos
Pirmininkas

SLA PREZIDENTO

P. P. DARGIO ATSAKYMAS:

Didžiai Gerbiamas Daktare:

Dėkui už pakvietimą. Sutinku būti Amerikos Lietuvių Tarybos rengiamam Kongresui Garbės Komiteto nariu.

Su gilia pagarpa,
Povilas P. Dargis
SLA Prezidentas ir
L. T. Sandaros Centro Pirm.

VIETOJ LIETUVIŠKO RESTORANO—ISPANIŠKI MALDOS NAMAI

Kam yra tekę pabuvoti buvusiam Arlington Restorane, kampe Hale Ave. ir Arlington Ave., Brooklyn, N. Y., gal jį dar prisimena, ypač Jono Valaičio kopūstus, kurių jis pasiūlydavo ir patiekdavo savo svečiam. atsipūsti nuo alaus ar haibolių veiksmingos įtakos...

Dabar virš buvusio restorano durų pakabinta iškaba, kurioje didelėm raudonom raidėm parašyta: BIENVENIDOS, o kiek žemiau mažesnėm raidėm — Christo Viene Pronto. Tos iškabos dešinėj paaiškinimas, kuris laikytinas lyg metrika, pasikeitusio restorano į maldos namus. Didelėm juodom raidėm: PRIMERA IGLESIA ir mažesnėm raudonom raidėm — Cristiana Misionera, ir dar toliau: Fundador Rev. Herminio Mercado.

Kai tose patalpose buvo restoranas, iš ten kartais suskambėdavo lietuviška daina, o dabar ten girdėti maldų giesmės ispaniškai.

Pasikeitė laikai... J. K.

HELP WANTED

Mature woman to live with elderly Lithuanian woman in charming suburban private home in Port Chester, New York. Provide companionship, light housekeeping, minimum personal care. Must speak some English, in addition to Lithuanian or Polish. Private room. Walk to public transportation, shopping. Wages negotiable. For further information, call Gene Patton, CSW; Family Service of Westchester; 914-698-6550.

ATIDARYTAS NAUJAS DANTŲ GYDymo CENTRAS

DR. DONATAS ALEKSANDRAVIČIUS, VEDĖJAS

Metro Dental Service, P. C.

116-06 MYRTLE AVENUE
RICHMOND HILL, N. Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: [212] 441-0909

Susitarti dėl laiko ir patikrinti kainas